

*“Toda información es importante
si está conectada a otra.”*

Umberto Eco

In memoriam,

5 de gener de 1932 – 19 de febrer de 2016

ÍNDEX

ABREVIATURES	4
INTRODUCCIÓ	6
CAPÍTOL I. L'ADMINISTRACIÓ ELECTRÒNICA I EL SEU MARC	
NORMATIU.....	8
1. Introducció.....	8
1.1. <i>L'origen de l'Administració electrònica</i>	8
1.2. <i>Les polítiques de la Unió Europea per impulsar l'Administració electrònica als seus estats membres.....</i>	9
2. Concepte d'Administració electrònica	12
3. Marc normatiu	14
3.1. <i>El fonament constitucional de l'Administració Pública electrònica.....</i>	14
3.2. <i>La Llei d'Accés Electrònic dels Ciutadans als Serveis Públics</i>	15
3.3. <i>Les noves lleis de Procediment Administratiu Comú i Règim Jurídic</i>	16
4. Principis de l'Administració electrònica	17
5. Els drets dels ciutadans a relacionar-se amb l'Administració utilitzant mitjans electrònics	22
5.1. <i>La regulació actual dels drets dels ciutadans a relacionar-se a través de mitjans electrònics amb l'Administració Pública</i>	22
5.2. <i>La nova regulació dels drets de la Llei de Procediment Comú de les Administracions Públiques: el dret i l'obligació de relacionar-se electrònicament amb l'Administració... 23</i>	
CAPÍTOL II. L'ACTIVITAT ADMINISTRATIVA I L'ACCÉS A	
L'ADMINISTRACIÓ PÚBLICA ELECTRÒNICA.....	26
1. Introducció.....	26
2. La seu electrònica	27
2.1. <i>Concepte de seu electrònica.....</i>	27
2.2. <i>La creació de la seu electrònica i el seu contingut mínim</i>	27
3. Sistemes d'identificació electrònica	29
3.1. <i>Sistemes d'identificació dels ciutadans</i>	29
3.2. <i>Sistemes d'identificació de les Administracions Públiques.....</i>	30
4. El registre electrònic	31
4.1. <i>Introducció.....</i>	31
4.2. <i>Funcions del registre electrònic</i>	31
4.3. <i>Còmput dels terminis</i>	32

5. L'arxiu electrònic	33
5.1. Introducció i marc normatiu.....	33
5.2. Problemàtica en la gestió dels documents electrònics	33
5.3. La novetat de la LPCAP: l'arxiu electrònic únic	34
6. La notificació per mitjans electrònics.....	36
6.1. Introducció i marc normatiu.....	36
6.2. La pràctica de notificacions electròniques.....	36
7. La contractació pública electrònica	38
7.1. Introducció.....	38
7.2. Les noves Directives de la Unió Europea sobre contractació pública electrònica	39
7.3. La transposició de la DCPUE al nostre ordenament i la regulació de les tècniques i instruments per a la contractació pública electrònica	41
CAPÍTOL III. LA SITUACIÓ DE L'ADMINISTRACIÓ ELECTRÒNICA A CATALUNYA I A LES ADMINISTRACIONS LOCALS CATALANES.....	44
1. El marc normatiu de l'Administració electrònica a Catalunya.....	44
2. La interoperabilitat de les administracions.....	47
2.1. Concepte d'interoperabilitat	47
2.2. El model català d'interoperabilitat	48
2.2.1. Antecedents de l'Administració electrònica a Catalunya	48
2.2.2. Les característiques del model català d'interoperabilitat i el Consorci AOC.....	49
CONCLUSIONS	52
BIBLIOGRAFIA	54
ANNEXOS.....	60
ANNEX I. Plans d'acció de la Unió Europea.	60
ANNEX II. Finalitat, objectius, resultats i instruments del model català d'administració electrònica.....	60
ANNEX III. Model català d'interoperabilitat per Via Oberta.....	61
ANNEX IV. Serveis que disposa el CDiDIC segons l'àmbit al que pertany el cedent de les dades.....	62

ABREVIATURES

AOC: Administració Oberta de Catalunya.

BOE: Butlletí Oficial de l'Estat.

CDiDIC: Catàleg de Dades i Document Interoperables a Catalunya.

CE: Constitució espanyola.

DEHU: Adreça Electrònica Habilitada Única.

DEUC: Document europeu únic de contractació.

EAC: Estatut d'Autonomia de Catalunya.

EEUU: Estats Units d'Amèrica.

ENI: Esquema Nacional d'Interoperabilitat.

DCPUE: Directiva 2014/24/UE, del Parlament Europeu i del Consell, de 26 de febrer, sobre contractació pública i per la que es deroga la Directiva 2004/18/CE.

LAE: Llei 11/2007, de 22 de juny, d'accés electrònic dels ciutadans als Serveis Públics.

LFE: Llei 59/2013, de 19 de desembre, de signatura electrònica.

LOPD: Llei Orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal.

LPCAP: Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del Procediment Comú de les Administracions Públiques.

LRJPAC: Llei 30/1992, de 26 de novembre, de Règim Jurídic de les Administracions Públiques i del Procediment Administratiu Comú.

LUME: Llei 29/2010, del 3 d'agost, de l'ús dels mitjans electrònics al sector públic de Catalunya.

LRJSP: Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de Règim Jurídic del Sector Públic.

PCSP: Plataforma de Contractació del Sector Públic.

STC: Sentència del Tribunal Constitucional.

STJUE: Sentència del Tribunal de Justícia de la Unió Europea.

TIC: Tecnologies de la Informació i la Comunicació.

TJUE: Tribunal de Justícia de la Unió Europea.

TRLCSP: Real Decret Legislatiu 3/2011, de 14 de novembre, pel que s'aprova el text refós de la Llei de Contractes del Sector Públic.

UE: Unió Europea.

INTRODUCCIÓ

El present treball, el qual suposa l'assoliment del meu últim curs com a estudiant del Grau de Dret a la Universitat Rovira i Virgili, té per objectiu dur a terme un estudi jurídic sobre la situació de l'ús dels mitjans electrònics a les administracions públiques a nivell de l'Administració General de l'Estat, l'Administració de la Generalitat de Catalunya i l'Administració local de Catalunya.

L'ús dels mitjans electrònics a les administracions públiques s'ha vist recentment condicionat per les polítiques de la Unió Europea per tal d'implementar una Administració Pública totalment electrònica i homogènia a tots els seus estats membres.

Aquestes polítiques han afavorit la promulgació de les noves lleis de Procediment Administratiu Comú i de Règim Jurídic del Sector Públic que situaran l'Administració electrònica com l'escenari habitual a l'hora d'administrar per part de les administracions públiques a finals d'aquest any.

Aquest fet fa que el treball m'hagi servit per elaborar un anàlisi comparatiu entre la regulació actual de l'Administració electrònica amb la Llei 11/2007, d'accés electrònic dels ciutadans als Serveis Públics, i les dues noves lleis que entraran en vigor a l'octubre.

Pel que fa l'estructura del treball, aquest es divideix en tres capítols. En el primer capítol anomenat *L'Administració electrònica i el seu marc normatiu* analitzo el nou model d'administrar des dels seus orígens, atenent aspectes com el seu concepte, el seu marc normatiu, els principis de l'Administració electrònica i els drets que disposen els ciutadans per tal de relacionar-se amb l'Administració Pública a través de mitjans electrònics.

El segon capítol relatiu a *L'activitat administrativa i l'accés a l'Administració Pública electrònica* té com a objectiu dur a terme un estudi comparatiu entre la regulació actual i la regulació que entrarà pròximament en vigor, analitzant les diferents matèries que fan referència a l'Administració electrònica com la seva electrònica, els sistemes d'identificació electrònica, el registre electrònic, l'arxiu electrònic i les notificacions electròniques. Pel que fa a l'apartat setè relatiu a *La contractació pública*

electrònica analitzo la nova Directiva 2014/24/UE que introdueix noves tècniques de contractació pública electrònica i que han entrat en vigor aquest passat mes d'abril.

Finalment, en el tercer capítol anomenat *La situació de l'Administració electrònica a Catalunya i a les administracions locals catalanes* analitzo el marc normatiu de l'Administració electrònica a Catalunya i els avenços que s'han produït en relació al nou model d'administrar a nivell de l'Administració de la Generalitat de Catalunya i l'Administració local, atenent aspectes com el model català d'interoperabilitat de les administracions locals catalanes.

Respecte a la metodologia emprada per desenvolupar el treball, la informació s'ha extret de llibres, revistes jurídiques, bases de dades i informació i articles publicats a internet. La dificultat ha estat en trobar informació àmplia i extensa pel fet que es tracta d'un tema relativament recent i, per tant, és poca la doctrina i jurisprudència emprada per a la realització del treball. Pel que fa al tercer i últim capítol, la majoria de la informació s'ha extret d'informació i documents publicats i disponibles a les pàgines web de la Generalitat de Catalunya i el Consorci AOC.

CAPÍTOL I. L'ADMINISTRACIÓ ELECTRÒNICA I EL SEU MARC NORMATIU

1. Introducció

1.1. L'origen de l'Administració electrònica

Les nombroses innovacions en l'era de les tecnologies de la informació i de la comunicació –en endavant TIC- han suposat un canvi en les vides de les persones, fet que ha comportat que organitzacions públiques i privades s'hagin hagut d'adaptar a les noves tecnologies. Una d'aquestes innovacions tecnològiques ha estat l'ordinador que ha suposat un canvi social en la manera de desenvolupar activitats comunes com el treball, l'educació, la comunicació, l'activitat administrativa, etc.

Així doncs, tal com digué FROSINI¹, podem afirmar que *“l'ordinador constitueix un nou personatge col·lectiu; essent l'interlocutor i l'intèrpret de la societat de massa com a societat productiva, que ja considera l'ordinador com el seu símbol més representatiu”*. Amb l'aparició dels primers ordinadors, entre els anys 1940 i 1950, comença el procés d'automatització administrativa consistent en la incorporació d'ordinadors a les administracions pel desenvolupament de les seves funcions.

L'Administració Pública també ha experimentat i està experimentant nous canvis degut a les noves tecnologies i a internet. Aquests canvis han suposat l'aparició d'una innovadora legislació destinada a establir el control sobre la gestió dels ordinadors per part de l'Administració i de normes destinades a regular jurídicament la gestió i la protecció de dades que són en mans de l'Administració.

Després del procés d'automatització administrativa sorgeix un *“fenomen conegut com informatització de les administracions que s'esdevé per l'aplicació de les tècniques informàtiques dins de l'actuació de l'Administració, principalment pel que fa al processament i tractament de dades, així com el seu emmagatzematge”*². Amb la informatització de l'Administració s'inicia un procés en què les administracions

¹ Frosini, Vittorio. Informática y Administración Pública. *Revista de Administración Pública*, 1984, nº105, p. 447.

² Martínez Gutiérrez, Rubén. El origen de la Administración electrónica: La informatización de la actividad administrativa. Dins Martínez Gutiérrez, Rubén. *Administración Pública electrónica*. Primera edició. Pamplona: Editorial Aranzadi, 2009. 631p. 978-84-470-3315-7. p. 50-52.

incorporen programes informàtics i els funcionaris reben una formació de coneixements informàtics per la correcta utilització d'aquests programes.

Als anys noranta, sorgeix la necessitat per part de l'Administració d'adaptar-se a la societat civil informatitzada. Davant els avenços tecnològics, l'Administració Pública es veu obligada a modernitzar-se i, per tant, a incorporar en la seva activitat l'ús d'ordinadors i de noves tecnologies. En relació amb la modernització de l'Administració, NIETO GARCÍA³ fa referència a aquesta com “*l'adaptació a les noves circumstàncies i que, per tant, el grau d'eficàcia d'una organització es mesura pel seu grau d'adaptació*”.

En definitiva, el sector públic ha hagut d'iniciar una política de modernització de l'actuació administrativa que encara es segueix produint actualment. Les administracions públiques han hagut d'adaptar-se als canvis socials i a les innovacions tecnològiques per tal de desenvolupar una reorganització administrativa i una millora contínua dels serveis públics.

1.2. Les polítiques de la Unió Europea per impulsar l'Administració electrònica als seus estats membres

La Unió Europea ha estat la precursora en l'ús de les noves tecnologies i d'internet als seus estats membres. El primer document que fa referència a la realització d'activitats administratives a través de mitjans telemàtics és l'anomenat *Llibre Blanc sobre Creixement, Competitivitat i Ocupació* del 1993. Al 1995 apareix l'expressió “*Government On-line*” en el document de les *Conclusions del G-7 en la Conferència Ministerial sobre Societat de la Informació*⁴, expressió que es pot considerar com el naixement de la noció d'Administració electrònica.

A partir del 1999, les institucions comunitàries comencen a desenvolupar una sèrie de plans d'acció destinats (veure Annex I) a la projecció d'una Europa electrònica

³ Nieto García, A. Reforma administrativa y modernización de la Administración Pública. *Revista Vasca de Administración Pública*, 1989, nº 23, p. 127.

⁴ Celebrada a Brussel·les els dies 25 i 26 de febrer. Document publicat al DOC/95/2 [En línia] Disponible a: <http://cordis.europa.eu/programme/rcn/567_es.html>

(*eEurope*) dins del marc de l'anomenada Estratègia de Lisboa⁵. Es tracta d'una iniciativa política dirigida a assegurar que la Unió Europea obtingui el màxim aprofitament dels canvis que està produint la societat de la informació. Els objectius⁶ principals de la iniciativa *eEurope* són:

- a) Connectar a la xarxa i a l'era digital a cada ciutadà, llar i escola i a cada empresa i administració.
- b) Crear una Europa de la formació digital, basada en un esperit emprenedor disposat a finançar i desenvolupar les noves idees.
- c) Vetllar perquè tot el procés sigui socialment integrador, afirmi la confiança dels consumidors i reforci la cohesió social.

L'Estratègia Europa 2020⁷ és el nou programa impulsat per la Comissió Europea per promoure el creixement intel·ligent, sostenible i integrador. El seu objectiu és millorar la competitivitat a la UE, mantenint, a la vegada, el seu model d'economia social de mercat i millorant considerablement l'ús efectiu dels seus recursos. Entre les set iniciatives de l'Estratègia hi ha l'*Agenda Digital per Europa*⁸ i el seu propòsit és definir el full de ruta a seguir en l'exercici de l'ús de les TIC a Europa de cara el 2020.

Així doncs, les polítiques comunitàries constitueixen el marc d'acció dins del qual els estats membres produeixen normes i programes segons els seus objectius i interessos particulars. L'objectiu de la UE és que les administracions dels estats membres millorin la seva eficiència, la seva productivitat i la qualitat dels seus serveis. És per això, que les polítiques europees incentiven a fer ús de les tecnologies de la

⁵ L'Estratègia de Lisboa, també coneguda com Agenda de Lisboa o Procés de Lisboa, és un pla de desenvolupament de la Unió Europea que va ser aprovat a la reunió del Consell Europeu a Lisboa el març del 2000.

⁶ Martínez Gutiérrez, Rubén. El origen de la Administración electrónica: La informatización de la actividad administrativa. Dins Martínez Gutiérrez, Rubén. *Administración Pública... op. cit.* p. 109-134.

⁷ *EUROPA 2020 Una estrategia para un crecimiento inteligente, sostenible e integrador* [COM/2010/2020]. [En línia] Document disponible a: <<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/ES/TXT/?uri=celex:52010DC2020>>

⁸ Comunicació de la Comissió al Parlament Europeu, al Consejo, al Comité Económico y Social Europeo y al Comité de las Regiones. *Una Agenda Digital para Europa*. [COM/2010/0245]. [En línia] Document disponible a: <<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/ES/TXT/?uri=celex:52010DC0245>>

informació i les comunicacions, ja que poden ajudar a les administracions a afrontar aquests reptes.

2. Concepte d'Administració electrònica

Un cop revisada la bibliografia publicada fins el moment sobre Administració electrònica i, malgrat ser un concepte recent, podem veure que engloba una multitud de definicions.

Abans de tot, hem de fer una precisió en relació amb els termes e-Administració i *e-Government*. Pel que fa al primer dels dos conceptes podem afirmar que és plenament equivalent amb el concepte d'Administració electrònica ja que aquest, tal com diu MARTÍNEZ GUTIÉRREZ⁹, s'ha elaborat a partir de la tècnica que es va emprar pel terme *e-mail (electronic mail)*. Pel que fa al terme d'*e-Government*, aquest va ser utilitzat per primera vegada pel govern dels EEUU en l'informe del *National Performance Review*¹⁰, i és el terme utilitzat per la doctrina jurídica anglosaxona per referir-se a l'estudi de l'ús d'Internet per les Administracions públiques. Per tant, un cop fet el matís, podem afirmar que els termes e-Administració, *e-Government* i Administració electrònica són equiparables semànticament.

Ara ens centrarem en el terme utilitzat per la nostra doctrina i la de la Unió Europea, l'Administració electrònica, o bé, e-Administració. A partir de la comunicació de la Comissió europea anomenada *El paper de l'administració electrònica en el futur d'Europa*¹¹ s'adopta la definició d'Administració electrònica entesa com: "l'ús de les tecnologies i les comunicacions en les administracions públiques, combinant amb canvis organitzatius i noves aptituds, amb la finalitat de millorar els serveis públics i els processos democràtics i reforçar el suport a les polítiques públiques".

A banda d'aquesta definició d'Administració electrònica promoguda per la Unió Europea, en trobem d'altres d'alguns autors en relació amb l'aplicació de les TIC a

⁹ Martínez Gutiérrez, Rubén. El concepto de Administración Electrónica: La equivalencia entre los términos *e-Government*, e-Administración y Administración electrónica. Dins Martínez Gutiérrez, Rubén. *Administración Pública... op. cit.* p. 182-185.

¹⁰ La *National Partnership for Reinventing Government (NPR)*, originalment la *National Performance Review*, fou un grup de treball interinstitucional per reformar la manera en què el govern federal dels Estats Units treballava a l'Administració en l'etapa del president Bill Clinton, creat el 3 de març de 1993.

¹¹ Comunicación de la Comisión, de 26 septiembre 2003, al Consejo, al Parlamento Europeo, al Comité Económico y Social Europeo y al Comité de las Regiones. *El papel de la administración electrónica en el futuro de Europa*. [COM (2003) 567]. [En línea] Document disponible a: <<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/ES/TXT/?uri=URISERV%3A124226b>>

l'Administració Pública, la idea de proporcionar serveis públics o com el sorgiment d'un nou model d'administrar. Així doncs, en relació amb l'aplicació de les TIC, hi trobem la definició de TINTÓ GIMBERNAT¹² que manifesta que “*l'administració electrònica és una al·lusió al fenomen consistent en l'ús de la tecnologia que ha propiciat la societat de la informació i el coneixement a l'administració pública*”. En relació amb la idea de proporcionar serveis públics, SILCOCK¹³, la defineix com “*l'ús de la tecnologia per permetre l'accés i la prestació de serveis governamentals en benefici dels ciutadans, les empreses i els empleats públics*”. Finalment i pel que fa al sorgiment d'un nou model d'administrar, CERRILLO MARTÍNEZ¹⁴ estableix que “*l'administració electrònica és un model d'administració pública, basat en l'ús intensiu de les noves tecnologies de la informació i el coneixement amb l'objectiu de millorar l'eficiència interna, les relacions interadministratives i les relacions de l'Administració amb els ciutadans*”.

Així doncs, no es tracta simplement de la informatització de les administracions públiques, sinó que amb la incorporació de les comunicacions electròniques i el tractament de la informació digitalitzada permeten a les administracions públiques una substitució del suport tradicional en paper i el desplaçament dels ciutadans a aquestes administracions. Per tant, estem parlant d'una administració oberta tot l'any des de la perspectiva del ciutadà i que possibilita l'accés d'informació i la interactivitat amb l'administració quan i on vulgui el ciutadà. Tal i com diu TINTÓ GIMBERNAT en la seva tesi doctoral, es podria afirmar que de la mateixa manera que els conceptes d'espai i temps es transformen en el ciberespai, també ho fa l'Administració Pública.

¹² Tintó Gimbernat, M., “Administración electrónica y ciberprocedimiento”, en *Quaderns 2*, Observatorio de la Evolución de las Instituciones, Universitat Pompeu Fabra, Barcelona, 2006, p.10. Síntesi de la seva Tesi Doctoral titulada *L'Administració Pública en la Societat de la Informació: el règim jurídic de l'Administració Pública electrònica*, Universitat Pompeu Fabra, 2002.

¹³ Silcock, R., What is e-Government, *Parliamentary Affairs*, 2001, nº 54, p. 88.

¹⁴ Cerrillo Martínez, A., *Administración electrónica*. Aranzadi, 2007. 728p. 9788483554555. p. 233.

3. Marc normatiu

3.1. El fonament constitucional de l'Administració Pública electrònica

La Constitució espanyola data de l'any 1978, moment en què les tecnologies de la informació i la comunicació encara no havien incidit plenament en la nostra societat. Els pares de la Constitució ens feien una advertència sobre l'ús de la informàtica en el seu article 18.4 en què s'estableix que *“la llei limitarà l'ús de la informàtica per garantir l'honor i la intimitat personal i familiar dels ciutadans i el ple exercici dels seus drets”*. Aquesta menció que fa l'article 18 CE s'ha vist garantit amb la Llei de Protecció de Dades de Caràcter Personal¹⁵ -en endavant LOPD- després de l'avenç tecnològic de la dècada dels noranta.

A banda d'aquesta garantia constitucional, l'Administració Pública electrònica es fonamenta en els principis que l'article 103 CE fa referència d'aquesta manera: *“l'Administració Pública serveix amb objectivitat els interessos generals i actua d'acord amb els principis d'eficàcia, jerarquia, descentralització, desconcentració i coordinació, amb sotmetiment ple a la llei i al dret”*.

Pel que fa al principi d'eficàcia administrativa¹⁶, l'ús de les noves tecnologies aporta una major celeritat a l'Administració, encara que aquest ús queda limitat pel sotmetiment ple a la llei i al dret. Així doncs, en paraules d'OCHOA MONZÓ¹⁷, *“les tecnologies informàtiques aplicades a les comunicacions són una ajuda per la satisfacció de l'interès general, pel que fa a mitjans potencials per a una millor gestió administrativa”*.

D'una altra banda, l'Administració electrònica també es fonamenta amb el que diu la Constitució en el seu article 105, ja que promou la participació dels ciutadans a l'Administració i la transparència administrativa com mai fins ara. L'ús de les noves

¹⁵ Llei Orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal.

¹⁶ La STC 22/1984 ha assenyalat que es tracta d'un principi d'autèntica naturalesa i valor als demés consagrats a l'art. 103.1 CE.

¹⁷ Ochoa Monzó, Josep. ¿Hacia la ciberadministración y el ciberprocedimiento?: Tecnologías informáticas y actividad administrativa no formalizada. Dins Sosa Wagner, Francisco. *El Derecho Administrativo en el Umbral del siglo XXI. Homenaje al Profesor Dr. D. Ramón Martín Mateo, vol. I*. Tirant lo Blanch, València, 2000. 1423p. 8484420965. p. 160.

tecnologies en les relacions administratives és una bona eina per consolidar un millor servei al ciutadà en la mesura que facilita les relacions, comunicacions i la interactivitat amb les administracions públiques, de manera que ho podem relacionar amb la consecució de l'interès general inclòs a la Constitució en el seu article 103.

En definitiva, aquests principis són els que fonamenten l'activitat administrativa de l'Administració Pública i que sense l'adaptació a les noves tecnologies de la informació i la comunicació poden ser de difícil compliment, ja que com he dit anteriorment, l'eficàcia de l'Administració es mesura pel seu grau d'adaptació a les transformacions socials i tecnològiques.

3.2. La Llei d'Accés Electrònic dels Ciutadans als Serveis Públics

La Llei 11/2007, de 22 de juny, d'Accés Electrònic dels Ciutadans als Serveis Públics –LAE- és la llei de rang estatal que regula l'Administració electrònica. El seu principal objectiu és reconèixer el dret dels ciutadans a relacionar-se amb les administracions a través de mitjans electrònics i impulsar l'ús de serveis electrònics a l'Administració.

En la seva Exposició de Motius es posa de manifest la necessitat de les administracions de comprometre's amb l'època actual i oferir als ciutadans els avantatges i les possibilitats que la societat de la informació ofereix. En aquest sentit, es diu que *“les tecnologies de la informació i les comunicacions permeten als ciutadans veure a l'Administració com una entitat al seu servei i no com una burocràcia pesada”*.

Així doncs, aquesta llei suposa un avenç al nostre país ja que fins ara no s'havia regulat l'Administració en aquesta matèria, fet que les polítiques de la UE d'impuls de l'ús de mitjans electrònics a l'Administració hagin ajudat a contribuir que avui tinguem la possibilitat de relacionar-nos amb l'Administració Pública a través de mitjans electrònics. En aquest sentit, l'Administració General de l'Estat ha estat pionera en aplicar aquesta llei amb l'ús de mitjans electrònics a l'Administració.

3.3. Les noves lleis de Procediment Administratiu Comú i Règim Jurídic

La Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del Procediment Administratiu Comú de les Administracions Públiques i la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de Règim Jurídic del Sector Públic van ser publicades al BOE el 2 d'octubre de 2015 i està prevista l'entrada en vigor a l'any següent d'aquestes publicacions, per tant, ens trobem amb unes normes que es troben en *vacatio legis*¹⁸.

La Llei de Procediment Administratiu Comú regula les relacions entre l'Administració i els ciutadans i el que es pretén és implantar una Administració totalment electrònica, interconnectada i transparent, millorant l'agilitat dels procediments administratius i reduint el temps de tramitació. L'objectiu, doncs, és que la tramitació electrònica sigui l'actuació habitual de les Administracions Públiques.

La Llei de Règim Jurídic del Sector Públic també assumeix que l'ús dels mitjans electrònics sigui l'actuació habitual de l'Administració. Entre altres qüestions, regula els sistemes d'identificació electrònica, la seu electrònica, l'arxiu electrònic de documents i l'intercanvi de dades per via electrònica entre administracions.

Amb l'entrada en vigor d'aquestes normes se'n deroguen d'altres de les quals cal destacar la derogació de la Llei 30/1992, de Règim Jurídic de les Administracions Públiques i del Procediment Administratiu Comú, la Llei 11/2007 d'Accés Electrònic dels Ciutadans als Serveis Públics i la Llei 6/1997, d'Organització i Funcionament de l'Administració General de l'Estat.

¹⁸ Com ja sabem, la *vacatio legis* és el període que transcorre entre la publicació d'una norma al Butlletí Oficial de l'Estat fins que aquesta entra en vigor.

4. Principis de l'Administració electrònica

Els principis de l'Administració electrònica es troben establerts a l'article 4 de la LAE. Podem observar que alguns dels principis citats en aquest article no són diferents als del model d'Administració tradicional com són els de legalitat, igualtat, seguretat i proporcionalitat. Tot seguit faré una breu explicació del contingut de cadascun d'aquests principis seguint l'ordre que estableix la mateixa llei.

- Protecció de dades de caràcter personal: és el risc més important que té l'Administració electrònica pel que fa al respecte del dret fonamental a la protecció de dades personals¹⁹. La Llei d'Administració Electrònica s'ha limitat a reconèixer aquest dret en els termes de la Llei Orgànica de Protecció de Dades de Caràcter Personal –LOPD- i a exigir el consentiment exprés del titular per fer efectiu el seu dret a no presentar documents que obrin en poder de les administracions públiques, de manera que la informació s'intercanviï per mitjans electrònics entre els diversos òrgans o entitats implicades.
- Principi d'igualtat: fa referència al principi general de tracte entre els administrats que hagin decidit utilitzar el model tradicional i aquells altres que utilitzin el model electrònic. El Real Decret 263/1996, en el seu article 2.1, va establir l'esperit²⁰ d'aquest principi dient que “*en cap cas podrà implicar l'existència de restriccions o discriminacions de qualsevol naturalesa en l'accés dels ciutadans a la prestació de serveis públics o a qualsevol actuació o procediment administratiu*”. Així doncs, la idea d'aquest principi és promoure la igualtat pel que fa a drets i garanties en els dos models d'administrar: el tradicional en paper i l'electrònic.
- Principi d'accessibilitat: l'objectiu principal d'aquest principi el trobem a l'article 3.2 LAE quan ens diu que la seva finalitat és “*facilitar l'accés per*

¹⁹ Valero Torrijos, Julián. Implicaciones de la protección de datos de carácter personal para la Administración electrónica. *La protección de datos en la Administración electrónica*, Aranzadi, Cizur Menor, 2009. 274p. 9788499032627. p. 177-198.

²⁰ Cotino Hueso, Lorenzo. Derechos del ciudadano administrado e igualdad ante la implantación de la Administración electrónica. *Revista Vasca de Administración Pública*. 2004, nº 68, p. 125-154.

mitjans electrònics dels ciutadans a la informació i al procediment administratiu". D'acord amb aquest principi, l'accés ha de ser universal i, per tal de garantir-ne el seu compliment s'ha de fonamentar en quatre pilars bàsics: garantir l'accés a la informació i als serveis per mitjans electrònics en els termes establerts per la normativa vigent en aquesta matèria; garantir la igualtat de condicions en l'accés a l'Administració electrònica independentment de les capacitats econòmiques, tècniques o culturals de l'administrat; garantir l'eliminació de barreres²¹ que puguin impedir l'accés a la prestació de serveis públics i; garantir l'accessibilitat universal²².

- Principi de legalitat: de la mateixa manera que la Constitució estableix el principi de legalitat als articles 9.3 i 103.1 i a la LRJPAC a l'article 3.1 per a l'activitat administrativa tradicional, la LAE també estableix aquest principi per donar cobertura legal a l'Administració electrònica i seu sotmetiment de l'Administració en la seva activitat desenvolupada per mitjans electrònics a la Llei i al Dret.
- Principi de cooperació: consisteix en el deure específic de "*cooperació en la utilització de mitjans electrònics per les Administracions Públiques a fi de garantir tant la interoperabilitat [...] com la prestació conjunta de serveis públics als ciutadans*". Per tant, s'exigeix la col·laboració per assegurar la interoperabilitat dels sistemes informàtics utilitzats per les administracions en la prestació de serveis públics electrònics als ciutadans. D'una altra banda, aquest principi també estableix l'obligació de reconeixement mutu dels documents electrònics i els sistemes d'identificació i autenticació previstos per la Llei.

²¹ L'article 3.2 LAE estableix l'eliminació de barreres que limitin l'accés per mitjans electrònics dels ciutadans a la informació i procediment administratiu. Així doncs, R. MARTÍNEZ GUTIÉRREZ, en el seu llibre *Administración Pública Electrónica*, fa referència a l'eliminació d'aquestes barreres com l'objectiu de que els col·lectius de discapacitats i les persones grans puguin accedir sense problemes al nou model d'administrar.

²² Tanmateix, R. MARTÍNEZ GUTIÉRREZ, fa referència a l'accessibilitat universal com l'establiment universal de banda ampla d'Internet.

- Principi de seguretat: l'objectiu principal d'aquest principi és l'establiment de dos models equivalents d'administrar a l'exigir "*almenys el mateix nivell de garanties i seguretat que es requereix per a la utilització de mitjans no electrònics en l'activitat administrativa*". El principi ha de garantir la correcta protecció de dades personals i l'establiment de protocols d'actuació que garanteixin un adequat nivell de seguretat *en matèria de confidencialitat, integritat, disponibilitat i conservació de les activitats desenvolupades en seu electrònica*²³.
- Principi de proporcionalitat: es tracta de buscar un equilibri entre el tipus de tràmit que es pretén desenvolupar i el nivell d'exigència pel que fa a les garanties d'autenticitat, integritat i confidencialitat. És per això, que depenent de les exigències legals per a cada tràmit s'hauran d'ajustar les garanties que l'Administració exigeixi als ciutadans per a relacionar-se amb ells per mitjans electrònics. Aquest principi també fa esment al requeriment de dades als ciutadans per part de l'Administració que siguin estrictament necessaris, és a dir, els administrats tenen el dret a no aportar documents que ja estiguin en poder de qualsevol administració, d'acord amb el que recull l'article 6.2.b) de la LAE.
- Principi de responsabilitat i qualitat: consisteix en què l'Administració tindrà responsabilitat patrimonial per l'incompliment d'uns paràmetres de qualitat en la veracitat i autenticitat de les informacions i serveis oferts per l'Administració electrònica. La responsabilitat, doncs, derivarà del funcionament anormal dels serveis prestats per mitjans electrònics per part de l'Administració. Tal com diu VALERO TORRIJOS²⁴, les informacions que es troben en pàgines web de les administracions públiques estan sotmeses al Dret i, en conseqüència, poden

²³ Fragment extret de Gamero Casado E., Objeto, ámbito de aplicación y principios generales de la Ley de Administración electrónica. Dins Gamero Casado, Eduardo i Valero Torrijos, Julián (Coords.). *La Ley de Administración Electrónica: comentario sistemático a la Ley 11/2007, de 22 de junio, de acceso electrónico de los ciudadanos a los servicios públicos*. Thomson-Aranzadi, 2010. 878p. 9788499037073. p. 89-176.

²⁴ Valero Torrijos, J. *Responsabilidad de la Administración pública por información publicada en Internet*. A Aranzadi Social. Aranzadi, nº 17, 2007. Disponible a la base de dades Aranzadi Social.

generar danys i perjudicis als ciutadans (veure STSJ 70/2007, de 25 de gener, de les Illes Canàries, Sala de lo Social, Secció 1^a)²⁵.

- Principi de neutralitat tecnològica i d'adaptabilitat: tal com diu la LAE a l'art. 4.i), té l'objectiu de garantir "*la independència en l'elecció de les alternatives tecnològiques pels ciutadans i per les Administracions Públiques*". Així doncs, la neutralitat tecnològica es consolida amb la implantació de sistemes informàtics compatibles amb els d'ús generalitzat pels ciutadans. Pel que fa a l'adaptabilitat, cal dir que l'Administració electrònica té l'obligació d'adaptar-se a l'evolució de la informàtica amb aplicacions, programes i plataformes tecnològiques.
- Principi de simplificació administrativa: és un dels principals avantatges de l'Administració electrònica ja que permet la celeritat en el funcionament de l'Administració Pública. L'objectiu d'aquest principi és la reducció del temps que l'Administració necessita per resoldre els procediments administratius i reduir els terminis dels tràmits. D'aquesta manera, els articles 33 i 34 de la LAE materialitzen aquest principi a través de "*la supressió o reducció de la documentació*" i "*la reducció dels terminis i temps de resposta*".
- Principi de transparència i publicitat del procediment: d'acord amb el que diu la LAE a l'apartat k) de l'article 4, "*l'ús de mitjans electrònics ha de facilitar la màxima difusió, publicitat i transparència de les actuacions administratives*". Així doncs, la LAE garanteix la "*publicació electrònica de Butlletins Oficials*" en el seu article 11 i la "*publicació electrònica del tauler d'anuncis o edictes*" en el seu article 12. Tanmateix, l'art. 10.5 estableix la publicació d'informacions, serveis i transaccions mitjançant les seues electròniques o pàgines web. També es regula el dret subjectiu d'accés a la informació, és a dir,

²⁵ La citada sentència tracta sobre la suplicació del recurrent davant la Sala de lo Social del TSJ de Canàries per la sanció d'un mes de suspensió de la prestació de desocupació per no haver acudit en el termini de tres mesos a renovar davant l'INEM la demanda d'ocupació. Malgrat això, el sancionat havia ajustat la seva actuació a la informació que apareixia publicada al lloc web oficial de l'INEM. La resolució judicial estima el recurs basant-se en l'aplicació del principi de confiança consagrat en l'art. 3.1 de la LRJPAC.

la consulta per part de l'administrat de l'estat de tramitació del procediment i l'accés als documents que es trobin a l'expedient electrònic (articles 6.2.d) i e) i 37).

5. Els drets dels ciutadans a relacionar-se amb l'Administració utilitzant mitjans electrònics

5.1. La regulació actual dels drets dels ciutadans a relacionar-se a través de mitjans electrònics amb l'Administració Pública

La regulació actual dels drets dels ciutadans a relacionar-se amb l'Administració Pública utilitzant mitjans electrònics la trobem a la Llei 11/2007.

La LAE al seu article 6 ens estableix un llistat de drets en el qual en el seu apartat 1 s'estableix el dret bàsic a relacionar-se amb les Administracions Públiques utilitzant mitjans electrònics “*per a l'exercici dels drets previstos a l'article 35 de la Llei 39/1992*” i, en el seu apartat 2 els drets complementaris d'aquest. El reconeixement del dret general a relacionar-se amb les Administracions Públiques utilitzant mitjans electrònics consisteix en una obligació de l'Administració de servir als administrats a través de mitjans electrònics i de dotar-se dels mitjans i sistemes electrònics perquè aquest es pugui exercir.

D'entre els drets que complementen el dret a relacionar-se per mitjans electrònics amb l'Administració de l'article 6.2, cal destacar el dret *a no aportar documents que obrin en poder de les Administracions Públiques*. Amb aquest dret de l'administrat es constata la interoperabilitat entre administracions per tal d'intercanviar informacions i documents per mitjans electrònics. Les administracions tenen el deure de transparència²⁶ respecte de la informació que proporcionen i que és rellevant pel procediment electrònic. El dret comporta el dret a no aportar documents per part de l'administrat i també el dret que tenen les administracions per utilitzar mitjans electrònics per demanar aquestes informacions a l'administració que les tingui al seu poder.

Tot i això, aquest dret té uns límits pel que fa a la protecció de dades de caràcter personal i en els supòsits de restricció definits en la normativa d'aplicació a les dades i documents obtinguts. El mateix article fa una consideració al *consentiment dels*

²⁶ Martínez Gutiérrez, Rubén. El derecho de los ciudadanos a relacionarse con las Administraciones Públicas utilizando medios electrónicos y los derechos complementarios que delimitan su alcance: En especial, el derecho a no aportar los datos y documentos que obren en poder de las Administraciones Públicas. Dins Martínez Gutiérrez, Rubén. *Administración Pública... op. cit.* p. 148-150.

interessats en els termes establerts per la LOPD²⁷, per tant, això implica que l'administrat tingui la voluntat favorable de que l'òrgan obtingui les dades i documents d'una altra Administració. En tot cas, els interessats seran informats que l'exercici d'aquest dret implica el seu consentiment, tal com estableix l'article 2.1.a) del Real Decret 1671/2009²⁸, que desenvolupa parcialment la Llei 11/2007.

5.2. La nova regulació dels drets de la Llei de Procediment Comú de les Administracions Públiques: el dret i l'obligació de relacionar-se electrònicament amb l'Administració

Amb l'entrada en vigor de la nova Llei de Procediment Comú de les Administracions Públiques –en endavant LPCAP–, la regulació dels drets dels ciutadans en les seves relacions amb l'Administració serà la que estableixi l'article 13 en què s'estableix un llistat de *drets de les persones en les seves relacions amb les Administracions Públiques* i l'article 53 en el qual s'estableixen els *drets de l'interessat en el procediment administratiu comú*.

Pel que fa a l'àmbit que ens ocupa, l'Administració electrònica, l'article 13 de la LPCAP garanteix el dret *a comunicar-se amb les Administracions Públiques a través d'un Punt d'Accés General²⁹ electrònic de l'Administració i a ser assistits en l'ús de mitjans electrònics en les seves relacions amb les Administracions Públiques*. També es garanteix l'ús dels mitjans d'identificació i signatura electrònica i la protecció de dades de caràcter personal en els fitxers, sistemes i aplicacions de les Administracions Públiques.

²⁷ La remissió que fa l'art. 6.2.b) LAE al consentiment dels interessats en els termes establerts per la LOPD fa referència als casos en què la LOPD admeti el consentiment implícit de la cessió de dades i, no en els casos de dades especialment protegides que s'estableix a l'art. 7 LOPD en què es necessitarà consentiment exprés i, en ocasions, per escrit.

²⁸ El Real Decret 1671/2009, que desenvolupa parcialment la LAE, en el seu article 2 estableix una sèrie de condicions pel que fa a les transmissions de dades i documents en l'exercici del dret reconegut a l'art. 6.2.b) de la LAE.

²⁹ El Punt d'Accés General electrònic, regulat per Ordre HAP/1949/2014 de 13 de octubre, facilita la relació dels ciutadans amb les administracions públiques al ser la porta d'entrada via internet als serveis públics.

La novetat més important la trobem a l'article 14 en què s'estableix el *dret i l'obligació de relacionar-se electrònicament amb les Administracions Públiques*³⁰. Tal com he dit anteriorment, l'objectiu d'aquesta llei és que la tramitació electrònica sigui la manera habitual en què es relacionen els ciutadans amb l'Administració. Aquest objectiu es consolida amb l'article 14 que estableix l'obligació de relacionar-se electrònicament amb l'Administració a determinats subjectes, com les persones jurídiques; entitats sense personalitat jurídica; qui exerceixin una activitat professional que requereixi col·legiació obligatòria pels tràmits i actuacions que realitzin amb les Administracions Públiques, qui representi a un interessat que estigui obligat a relacionar-se electrònicament i; els empleats de les Administracions Públiques. D'altra banda, les persones físiques tenen el dret a decidir si volen fer ús de mitjans electrònics en la seva relació amb l'Administració. No obstant, es preveu una excepció per aquelles persones físiques *que per raó de la seva capacitat econòmica, tècnica, dedicació professional o altres motius* se'ls hi pugui exigir que facin ús de mitjans electrònics.

³⁰ Davara Rodríguez, Miguel Ángel. El Consultor de los Ayuntamientos. *La nueva Ley del Procedimiento Administrativo Común de las Administraciones Públicas y la utilización de las tecnologías de la información y las comunicaciones en las relaciones con la Administración*. [En línia]. Disponible a: <<http://boletinjuridicogtt.es/la-nueva-ley-del-procedimiento-administrativo-comun-de-las-administraciones-publicas-y-la-utilizacion-de-las-tecnologias-de-la-informacion-y-las-comunicaciones-en-las-relaciones-con-la-administracion/>>

CAPÍTOL II. L'ACTIVITAT ADMINISTRATIVA I L'ACCÉS A L'ADMINISTRACIÓ PÚBLICA ELECTRÒNICA

1. Introducció

En aquest capítol segon anomenat *L'activitat administrativa i l'accés a l'Administració Pública electrònica* analitzaré la regulació actual de les matèries relatives a l'Administració electrònica i introduiré les novetats que preveuen les lleis de Procediment Comú de les Administracions Públiques i de Règim Jurídic del Sector Públic per a la seva entrada en vigor. En aquest estudi comparatiu vull analitzar els possibles problemes o defectes que té actualment l'Administració Pública electrònica i les possibles solucions que aporten les dues noves lleis.

La LAE ha estat la primera norma amb rang de llei que ha entrat a regular l'Administració electrònica. L'objectiu d'aquesta llei no és altre que possibilitar l'accés a l'Administració Pública a través de mitjans electrònics. Tal com apunta PUNZÓN MORALEDA³¹, “*encara ens trobem en una època de transició (...) que dona lloc a que l'Administració hagi quedat sensiblement modificada en la seva concepció clàssica*”. En aquest sentit, la LAE ens presenta alguns problemes que intentaré tractar en aquest capítol, així com ara, garantir la igualtat entre els que es relacionen amb l'Administració per mitjans electrònics i els que hi accedeixen de la forma tradicional i garantir un accés a l'Administració en condicions de qualitat. D'altra banda, la satisfacció dels drets recollits per la LAE exigeix que les administracions hagin de tenir suficients recursos per tal d'instaurar les tècniques i els instruments necessaris que ens demana l'Administració electrònica.

Amb l'entrada en vigor de les lleis LPCAP i LRJSP es consagra l'ús de mitjans electrònics a l'Administració Pública per tal de servir millor els principis d'eficàcia i eficiència, estalviant costos i invertint en l'ús de les tecnologies de la informació i de la comunicació. Pel que fa a la contractació pública a través de mitjans electrònics que contemplo a l'apartat setè d'aquest capítol, un dels àmbits de l'Administració Pública que més ha evolucionat pel que fa a l'ús dels mitjans electrònics, faig un anàlisi de la Directiva 2014/24/UE que preveu l'establiment de noves tècniques de contractació pública electrònica que han entrat en vigor aquest passat mes d'abril.

³¹ Punzón Moraleda, Jesús. *Administraciones Públicas y nuevas tecnologías*. 1ª edició. Valladolid: Lex Nova, 2005. 380p. 9788484066729. p. 9.

2. La seu electrònica

2.1. Concepte de seu electrònica

Per a reconèixer el dret a relacionar-se electrònicament amb l'Administració és necessari disposar del material tècnic i informàtic que permeti aquestes relacions entre ciutadans i administracions. Així doncs, la seu electrònica és la peça tècnica que fa possibles aquestes relacions i projectar l'Administració física a un portal d'internet.

La definició de seu electrònica la trobem, en la regulació actual, a l'article 10.1 de la LAE i ens la defineix com “*aquella adreça electrònica disponible per als ciutadans a través de xarxes de telecomunicacions la titularitat, gestió i administració de la qual correspon a una administració pública, òrgan o entitat administrativa en l'exercici de les seves competències*”. De la mateixa manera, ho fa la nova Llei 40/2015, de règim jurídic del sector públic –en endavant LRJSP- en el seu article 38. El contingut d'aquest article és el mateix que el de la LAE incorporant un últim apartat relatiu a la utilització de certificats reconeguts pel que fa a la identificació de les seus electròniques i la garantia d'una comunicació segura.

La definició aportada per la llei no és del tot precisa, ja que l'adreça electrònica no és res més que la porta d'accés a la seu³². Podem afirmar que la seu és alguna cosa més: és el punt de contacte en el que conflueixen actuacions administratives, actuacions interadministratives i actuacions del ciutadà, és per tant, l'oficina electrònica de l'Administració que n'és titular.

2.2. La creació de la seu electrònica i el seu contingut mínim

L'article 10 de la LAE i l'equivalent a la LRJSP, l'article 38, estableixen que “*cada Administració Pública determinarà les condicions i instruments de creació de les seus electròniques*”. Així doncs, s'expressa una certa llibertat que s'ha d'entendre en el sentit de que cada administració territorial ha d'assumir les seves obligacions i la seu

³² VALERO TORRIJOS la defineix com “*una sèrie de pàgines web allotjades en un servidor al que es pot accedir des d'equips remots mitjançant la connexió a una adreça que ve representada per una URL sota la forma http://*”, Valero Torrijos, Julián. Acceso a los servicios y a la información por medios electrónicos. Dins Gamero Casado, Eduardo i Valero Torrijos, Julián (Coord.). *La Ley de Administración... op. cit.* p. 237.

electrònica li ha de servir a l'Administració per prestar el serveis públics i satisfer els drets dels ciutadans a relacionar-se amb ella.

D'una altra banda i en relació amb l'àmbit subjectiu de la seu electrònica, el mateix article ens diu que la *“titularitat, gestió i administració correspon a una Administració Pública, òrgan o entitat administrativa en l'exercici de les seves competències”*. La creació d'una seu electrònica no és una decisió discrecional de cada Administració, sinó que és una obligació jurídica respectant el seu concepte legal i el seu règim jurídic. Per tant, tot ens administratiu que tingui consideració d'Administració Pública haurà de disposar d'una seu electrònica, sigui de propietat exclusiva o compartida amb altres Administracions o entitats administratives.

Pel que fa a les condicions de creació de la seu electrònica, s'hauran de respectar una sèrie de principis: publicitat, responsabilitat, qualitat, seguretat, disponibilitat, accessibilitat i identificació del titular de la seu. Per tant, en qualsevol cas, en la creació de la seu electrònica s'hauran de respectar aquests principis i determinats continguts³³ que a continuació comentaré.

En primer lloc, i com ho estableix l'article 10 de la LAE, disposar de mitjans per formular suggeriments i queixes que podran abastar qualsevol aspecte de l'actuació administrativa, en aplicació del principi de participació. En segon lloc, la seu electrònica allotjarà el corresponent registre electrònic que haurà de ser suficient per rebre tot tipus de sol·licituds, escrits i comunicacions. En tercer lloc, la seu ha de ser l'instrument per a la pràctica de notificacions que hagin de dirigir-se als ciutadans. Finalment, d'acord amb els articles 11 i 12 de la LAE, la seu electrònica ha de donar lloc a la publicació de la versió electrònica dels diaris i butlletins oficials de l'Administració, i la publicació del tauler d'anuncis i edictes.

³³ Díaz-Romeral Gómez, Alberto. La sede electrónica: características y contenido. Dins Piñar Mañas, José Luis (Dir.). *Administración electrónica y ciudadanos*. Madrid: Civitas Thomson Reuters, 2011. 805p. 9788447035700. p. 400-403.

3. Sistemes d'identificació electrònica

3.1. Sistemes d'identificació dels ciutadans

En el moment en què interactuem amb l'Administració necessitem identificar-nos d'alguna manera. En el cas de relacionar-nos electrònicament amb l'Administració, existeixen els sistemes d'identificació electrònica que són l'instrument que s'utilitza per acreditar la nostra identitat en un procediment administratiu. La seva utilització resulta imprescindible per la identificació de l'interessat i l'autenticació del document aportat per tal d'identificar-se, d'acord amb la distinció que ha fet MARTÍN DELGADO³⁴ de les dues nocions.

El sistema d'identificació per excel·lència és la signatura electrònica, regulada per la Llei 59/2003, de 19 de desembre, de signatura electrònica –en endavant LFE-. L'article 3.1 de la LFE ens la defineix com *el conjunt de dades en forma electrònica (...) que poden ser utilitzades com a mitjà d'identificació del signant*. Un dels sistemes de signatura electrònica reconegut a la LAE és el DNI-e³⁵ entès com el *“document nacional d'identitat que acredita electrònicament la identitat personal del seu titular i permet la signatura electrònica de documents”*, d'acord amb el que estableix la LFE.

La Llei d'Administració electrònica ens fa una remissió a la Llei de signatura electrònica en el seu article 13 i suposa l'admissió de tots els sistemes de signatura electrònica establerts a la LFE, com sistemes de signatura electrònica avançada, basats en certificats electrònics³⁶ reconeguts i; altres sistemes de signatura electrònica, com la utilització de claus concertades. D'acord amb el principi de proporcionalitat, s'exigirà

³⁴ Martín Delgado, I., Identificación y autenticación de los ciudadanos. Dins Valero Torrijos, J. i Gamero Casado, E. (Coords.). *La Ley de Administración electrónica... op. cit.* p. 319-326.

³⁵ *El Document nacional d'identitat electrònic és un document públic oficial l'expedició del qual s'efectua per la Direcció General de la Policia, d'acord amb el que preveu l'art. 3 del Real Decret 1553/2005. Amb el DNI-e, el seu titular pot identificar-se electrònicament davant les Administracions.* Dins de Martínez Gutiérrez, Rubén. Identificación de los ciudadanos y autenticación de su actuación. En especial, el DNI electrónico: El documento nacional de identidad. Dins de *Administración electrónica y ciudadanos*. Madrid : Civitas Thomson Reuters, 2011. 805 pp. 9788447035700. pp. 414-418.

³⁶ D'acord amb l'article 6 LFE, un certificat electrònic és un document signat electrònicament per un prestador de serveis de certificació que vincula unes dades de verificació de signatura a un signant i confirma la seva identitat.

un sistema o altre segons la rellevància del tràmit o actuació administrativa que es pugui desenvolupar.

Amb la nova regulació, es fa una modificació de la introduïda per la Disposició final segona de la LPCAP en què es preveu que *“tots els sistemes d'identificació i signatura electrònica previstos en aquesta llei tindran plens efectes jurídics”*.

3.2. Sistemes d'identificació de les Administracions Públiques

De la mateixa manera que els ciutadans s'han d'identificar per interactuar amb l'Administració, aquesta també ho ha de fer. Les administracions, en l'exercici de la seva activitat administrativa s'han d'identificar mitjançant l'ús del segell electrònic basat en un certificat electrònic reconegut o qualificat que reuneixi els requisits de la legislació de signatura electrònica. Així ho estableixen la nova llei de règim jurídic i la LAE.

En el cas que l'actuació administrativa sigui automatitzada, és a dir, qualsevol acte o actuació realitzada íntegrament a través de mitjans electrònics per una Administració en el marc d'un procediment administratiu i en la que no hagi intervingut de forma directa un empleat públic³⁷, s'exigeix la identificació i l'autenticació de l'òrgan administratiu mitjançant dos sistemes com són el del segell electrònic de l'Administració i el codi segur de verificació vinculat a l'Administració³⁸.

Tanmateix, els empleats de l'Administració Pública també s'hauran d'identificar i autenticar en l'exercici de les seves funcions. Cada Administració podrà proveir al seu personal de signatura electrònica, amb els efectes que es deriven de cada tipus de signatura que se'ls hi atribueixi i en relació al tràmit o procediment de que es tracti. La LAE també preveu l'ús del DNI electrònic per a l'autenticació del personal al servei de l'Administració, cosa que no preveu la nova LRJSP.

³⁷ Així defineix l'actuació administrativa automatitzada l'article 41.1 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de Règim Jurídic del Sector Públic.

³⁸ L'article 42 de la mateixa llei, així com la LAE, estableixen aquests dos sistemes per a l'activitat administrativa automatitzada. En relació amb el segon, el codi segur de verificació és aquell codi que permet la comprovació de la integritat del document mitjançant l'accés a la seu electrònica.

4. El registre electrònic

4.1. Introducció

Els registres electrònics apareixen per primera vegada a la LAE i suposen un salt qualitatiu als registres tradicionals, que són els llibres on s'apunten dades relatives a l'entrada i sortida de comunicacions i on s'entrega i registra la documentació dirigida a l'oficina administrativa. Així doncs, la LAE estableix el deure de crear un registre electrònic a cada Administració, en el seu article 24, suficient per rebre tot tipus de sol·licituds, escrits i comunicacions.

De la mateixa manera ho fa la LPCAP que preveu la creació de registres electrònics en el seu article 16, tot i que la regulació en aquesta matèria produirà efectes als dos anys de l'entrada en vigor de la norma³⁹. Per tant, em centraré amb la regulació que estableix la LAE pel que fa als registres electrònics.

4.2. Funcions del registre electrònic⁴⁰

a) Recepció de sol·licituds, escrits, comunicacions i documentació: la previsió legal és que els registres electrònics rebin i remetin escrits i comunicacions en format electrònic. D'acord amb la regulació de l'art. 24 LAE, n'hem de distingir dos tipus. D'una banda, els registres específics que únicament admetin documents electrònics normalitzats corresponents a procediments i tràmits. Per l'altra banda, els registres generals que admetin qualsevol sol·licitud, escrit o comunicació dirigit a qualsevol òrgan o entitat de l'Administració a la que pertany.

b) Remissió electrònica d'escrits i comunicacions a les persones o òrgans destinataris: el registre electrònic podrà enviar comunicacions administratives a les persones i òrgans destinataris, tal i com veurem a l'apartat 6 d'aquest capítol, relatiu a les comunicacions i notificacions electròniques de l'Administració.

³⁹ Així ho preveu la Disposició Transitòria segona de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del Procediment Administratiu Comú de les Administracions Públiques.

⁴⁰ Delgado Piqueras, Francisco. Registro y administración electrónica: Funciones. Dins Piñar Mañas, José Luis (Dir.). *Administración... op. cit.* p. 462-467.

c) Anotació dels assentaments d'entrada i sortida: els registres electrònics han d'assenyar les entrades i sortides que han d'indicar la data i anotar-se per ordre temporal d'entrada o sortida dels escrits.

d) Expedició d'un missatge de confirmació de la recepció o del rebuig: tal i com preveu l'art. 25.3 LAE, el registre electrònic ha d'emetre automàticament un rebut, consistent en una còpia autenticada de la sol·licitud o comunicació de que es tracti, incloent la data i l'hora de presentació i el número d'entrada al registre. En cas de rebuig, el registre ha d'informar al remitent dels motius i dels mitjans per a esmenar-los.

e) Intercomunicació: aquesta funció també la preveu l'art. 38.4 de la LRJPAC pels registres tradicionals. Així doncs, fa referència a que mitjançant convenis de col·laboració, les administracions sistemes d'intercomunicació de registres que garanteixin la seva compatibilitat i la transmissió dels assentaments registrals i de les seves sol·licituds, escrits, comunicacions i documents que es presentin en qualsevol d'aquests.

4.3. Càmput dels terminis

Un dels grans avantatges que té l'Administració electrònica és la continuïtat que té, és a dir, podem presentar una sol·licitud, escrit o comunicació qualsevol hora i dia de la setmana; fet que no succeeix si s'ha de presentar algun tràmit a l'oficina de qualsevol Administració.

El càmput dels terminis imputables es regirà per la data i l'hora oficials de la seu electrònica d'accés, que haurà de figurar visible i comptar amb les degudes mesures de seguretat per a la seva integritat. Tal i com preveu l'article 26.3 LAE, a efectes del càmput del termini fixat en dies naturals o hàbils i del compliment del termini pels interessats, la presentació en un dia inhàbil s'entendrà realitzada a la primera hora del primer dia hàbil següent.

5. L'arxiu electrònic

5.1. Introducció i marc normatiu

La Constitució espanyola preveu el dret d'accés a arxius i registres electrònics en el seu article 105.b) i estableix que una llei regularà l'accés a aquests. De la mateixa manera ho fa l'article 37 de la LRJPAC que preveu el dret d'accés a la informació pública, com també ho fa la nova LPCAP a l'article 13.d) d'acord amb el que preveu la Llei 19/2013, de 9 de novembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern i la resta de l'ordenament jurídic.

Així doncs, la conservació de documents en arxius va lligada al dret d'accés a la informació pública que tenen els ciutadans. Com diu VELASCO RICO⁴¹, un dels aspectes fonamentals per a la construcció i consolidació d'una Administració electrònica és el relatiu a la conservació de la documentació en format electrònic, ja que aquest accés a la informació pública podria veure's interromput si els documents creats amb un determinat format electrònic no fossin compatibles amb els avenços tecnològics del *hardware* o amb noves versions del *software*. És per això, que la conservació i la gestió dels documents electrònics⁴² és un del grans reptes que té l'Administració electrònica i que, per tant, s'hauran de crear mecanismes de gestió de documents que facin compatibles els diferents formats electrònics dels documents i, així, accedir a aquests.

5.2. Problemàtica en la gestió dels documents electrònics

La incidència de la tecnologia en la gestió documental de l'Administració Pública provoca que existeixi una duplicitat en els suports de gestió documental com a conseqüència del reconeixement del dret a favor del ciutadà en l'elecció del canal de les

⁴¹ Velasco Rico, Clara. Archivo y documentación de los documentos administrativos electrónicos. Especial referencia a la Ley 11/2007, de acceso electrónico de los ciudadanos a las Administraciones Públicas: Introducción. A Cotino Hueso, Lorenzo i Valero Torrijos, Julián (coords.). *Administración electrónica: la Ley 11/2007, de 22 de junio, de acceso electrónico de los ciudadanos a los Servicios Públicos y los retos jurídicos del e-gobierno en España*. València: Tirant lo Blanch, 2010. 830p. 9788498769975. p. 603-605.

⁴² Per document electrònic entenem la informació de qualsevol naturalesa en forma electrònica, arxivada en un suport electrònic segons un format determinat i susceptible d'identificació i tractament diferenciat, d'acord amb la lletra j) de l'Annex de definicions de la LAE.

seves comunicacions amb l'Administració. D'aquesta manera, la gestió dels documents a través de mitjans electrònics suposa un millor reconeixement del dret d'accés a la informació i, en conseqüència, que s'hagin d'adoptar les mesures de caràcter tècnic i organitzatives, tal i com estableix la LOPD en el seu article 9.

La LAE, a l'article 6, reconeix un conjunt de drets respecte l'ús de mitjans electrònics que guarden relació amb la gestió documental, així com ara, el dret a no aportar dades i documents que ja estiguin en poder de l'Administració, dret a reconèixer l'estat de tramitació, dret a obtenir còpies en format electrònic i el dret a la conservació en format electrònic per les Administracions Públiques dels documents que formin part d'un expedient. Per tal de fer efectius aquests drets juntament amb el dret del ciutadà en l'elecció del canal de les seves comunicacions amb l'Administració, és a dir, el suport en què vol enviar o rebre les seves comunicacions, la LAE estableix un sistema de còpies electròniques en el seu article 30. Aquest sistema també serveix per adaptar els documents electrònics als possibles canvis de format que hi puguin haver provocats pels avenços tecnològics.

Així doncs, la LAE preveu tres tipus de conversions⁴³. De format electrònic a format electrònic, per a la realització de còpies electròniques de documents originals electrònics; de format paper a format electrònic, per a l'obtenció de còpies electròniques de documents originals en paper i; de format electrònic a format paper, per a la generació de còpies en paper de documents originals electrònics. D'aquesta manera, la LAE preveu aquesta duplicitat en la gestió documental i que amb la nova LPCAP canviarà la manera de gestionar els documents, com explicaré a continuació.

5.3. La novetat de la LPCAP: l'arxiu electrònic únic

La nova regulació de la Llei 39/2015 del Procediment Comú de les Administracions Públiques estableix una novetat en matèria d'arxius en la qual s'estableix *l'obligació de cada Administració Pública de mantenir un arxiu electrònic únic dels documents que corresponguin a procediments finalitzats, així com l'obligació*

⁴³ Serra Serra, Jordi. Gestión y conservación de los documentos electrónicos desde la perspectiva archivística. Un nuevo escenario de actuación: Nuevas disposiciones legales. Dins Blasco Díaz, José Luis i Fabra Valls, Modesto J. (ed.). *El documento electrónico: aspectos jurídicos, tecnológicos y archivísticos*. Castelló de la Plana: Universitat Jaume I, cop. 2008. 441p. 9788480216623. p. 297-304.

*de que aquests expedients siguin conservats en un format que permeti garantir l'autenticitat, integritat i conservació del document*⁴⁴. La llei també preveu que es pugui accedir a aquesta informació a través de diferents aplicacions, per la qual cosa, s'hauran de traslladar aquestes dades a altres formats i suports. Tanmateix, s'hauran d'adoptar les mesures de seguretat oportunes i assegurar la identificació dels usuaris i el control d'accessos, d'acord amb la normativa de protecció de dades.

D'acord amb el que disposa la Disposició Transitòria segona de la llei, es dona un cert marge de temps a les administracions per a la creació d'aquests arxius. Així doncs, es preveu que durant el primer any, després de la seva entrada en vigor, es puguin mantenir els mateixos canals, medis o sistemes electrònics vigents. No obstant, les previsions relatives a l'arxiu electrònic únic produiran efectes als dos anys de l'entrada en vigor de la norma.

⁴⁴ Així ho preveu l'Exposició de Motius de la LPCAP i ho desenvolupa en el seu article 17 relatiu a l'arxiu de documents.

6. La notificació per mitjans electrònics

6.1. Introducció i marc normatiu

La notificació és un requisit essencial per donar eficàcia jurídica a les resolucions i actuacions d'un procediment administratiu. Tal com diu BOCANEGRA SIERRA⁴⁵, “*els actes administratius no produeixen efectes mentre no siguin donats a conèixer a través de la seva notificació*”. Així doncs, i tal com indica MARTÍN DELGADO⁴⁶, “*la idoneïtat d'un determinat mitjà de comunicació depèn fonamentalment del recte compliment de formalitats de constància*”.

Les comunicacions i notificacions electròniques són un tema tractat per la Llei d'Administració electrònica, tot i que no aprofundeix en la regulació d'aquesta actuació administrativa, sinó que només regula les especialitats relatives a l'ús de mitjans electrònics en aquestes. És per això, que la seva regulació s'ha d'integrar amb el règim general que preveu la Llei 30/1992 per aquest tipus de tràmit. Fins ara, els ciutadans podien escollir la manera de comunicar-se amb l'Administració, com estableix l'article 27 de la LAE. A partir de l'entrada en vigor de la LPCAP, les notificacions s'hauran de practicar preferentment per mitjans electrònics i, en tot cas, quan l'interessat resulti obligat a rebre-les per aquesta via, tal i com ho preveu l'article 41.

Feta aquesta breu introducció, explicaré com es porta a terme la pràctica de les notificacions, en aquest cas, les notificacions electròniques que properament regiran la manera preferent de practicar-les.

6.2. La pràctica de notificacions electròniques

L'article 43 de la LPCAP ens estableix com s'hauran de practicar les notificacions a través de mitjans electrònics. D'aquesta manera, l'article ens diu que les notificacions electròniques es practicaran per la compareixença en seu electrònica a través de la adreça electrònica habilitada única –en endavant DEHU–.

⁴⁵ Bocanegra Sierra, Raúl. Notificación y publicación. Dins Muñoz Machado, Santiago (Dir.). *Diccionario de Derecho Administrativo (vol. II)*. Madrid : Iustel, 2005. 2736p. 8496440168. p. 1683.

⁴⁶ Martín Delgado, Isaac. *Las notificaciones electrónicas en el procedimiento administrativo*. València: Tirant lo Blanch, 2009. 156p. 9788498766196.

L'Administració, doncs, facilitarà als interessats que tinguin l'obligació de comunicar-se amb l'Administració a través de mitjans electrònics una adreça electrònica habilitada única que serà el lloc apte per rebre notificacions de l'Administració. Perquè aquestes notificacions per mitjans electrònics siguin plenament eficaces s'exigeixen uns requisits com la constància de la transmissió i recepció, de les seves dates i del contingut íntegre de les comunicacions. És a dir, s'hauran de registrar la data i l'hora en què el destinatari ha accedit al contingut de la notificació a través de la DEHU per tal de que aquestes siguin vàlides a efectes del còmput de terminis i l'Administració pugui demostrar que la notificació ha estat correctament practicada.

La llei parla de la "*puesta a disposición*" i l'accés al contingut de la notificació i MARTÍN DELGADO⁴⁷ n'ha fet la distinció de les dues nocions. Com ja he dit anteriorment, l'accés al contingut de la notificació és el moment en què l'interessat accedeix al contingut del missatge. En canvi, per "*puesta a disposición*" entenem el moment en què l'Administració envia el missatge a la DEHU, i que també s'haurà de registrar la data i l'hora a efectes de còmput, ja que s'entendrà rebutjada la notificació quan hagin transcorregut deu dies naturals des de la "*puesta a disposición*" sense que s'hagi accedit al contingut de la notificació.

⁴⁷ *Ibidem.*

7. La contractació pública electrònica

7.1. Introducció

Dins de l'Administració electrònica hem d'introduir també el concepte de la contractació pública electrònica entès com un dels serveis essencials del nou model d'administrar. La contractació pública és el sector de l'activitat d'una Administració Pública que té com a finalitat la provisió de béns i serveis necessaris per a l'Administració, i aquesta s'ha vist vinculada a l'ús de les tecnologies de la informació i la comunicació per les noves polítiques comunitàries. Per tant, una definició en sentit ampli de la contractació pública electrònica seria l'aplicació de les TIC en la contractació pública.

En sentit més estricte, d'acord amb la definició que aporta MARTÍNEZ GUTIÉRREZ⁴⁸, es considera contractació pública electrònica aquella en què els procediments de contractació són desenvolupats exclusivament per mitjans electrònics, és a dir, els procediments d'accés a la documentació de contractació i la presentació d'ofertes, l'adjudicació, la formalització del contracte i el pagament. La Comissió Europea⁴⁹ l'ha definit com la utilització de mitjans electrònics en el tractament de les operacions i en la comunicació per part dels organismes del sector públic a l'hora d'adquirir béns i serveis o licitar obres públiques, des de la notificació fins el pagament.

La normativa que regula la contractació pública és una de les que més ha evolucionat pel que fa a l'ús de les tecnologies de la informació i la comunicació amb l'objectiu d'aplicar el principi de transparència i publicitat en els procediments de contractació que ve donat per la normativa comunitària. La materialització d'aquest principi es porta a terme amb la creació de la Plataforma de Contractació del Sector

⁴⁸ Martínez Gutiérrez, Rubén. Introducción y bases conceptuales de la Contratación Pública Electrónica: Una aproximación al concepto de Contratación Pública Electrónica. *La Contratación pública electrónica: análisis y propuestas de transposición de las Directivas Comunitarias de 2014*. Valencia: Tirant lo Blanch, 2015. 291p. 9788490862537. p. 48.

⁴⁹ Comunicación de la Comisión al Parlamento Europeo, al Consejo, al Comité Económico y Social Europeo y al Comité de las Regiones. *Contratación pública electrónica de extremo a extremo para modernizar la administración pública*. [COM/2013/453 FINAL]. Document disponible a la web oficial de la Comissió Europea: <<http://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/1/2013/ES/1-2013-453-ES-F1-1.Pdf>>

Públic⁵⁰ -en endavant PCSP- que consisteix en una plataforma electrònica que permet donar publicitat a través d'internet a les convocatòries de licitacions, els seus resultats i altra informació general, tal i com preveu l'article 334 del Real Decret Legislatiu 3/2011 –en endavant TRLCSP-. D'aquesta manera, el TRLCSP ha determinat l'obligació que tenen els òrgans de contractació de difondre a través d'aquesta plataforma el seu perfil de contractant.

A banda de la transparència i la publicitat en els procediments de contractació és important parlar de la discrecionalitat que tenen les administracions per prendre decisions en l'adjudicació dels contractes. Amb l'aplicació de sistemes electrònics en la contractació pública, l'adjudicació dels contractes es porta a terme de manera automatitzada, fet que comporta més objectivitat en la presa de decisions i s'eviten supòsits d'irregularitats en la contractació generats en la fase d'adopció o valoració d'ofertes.

7.2. Les noves Directives de la Unió Europea sobre contractació pública electrònica

Les institucions de la Unió Europea s'han agilitzat per crear un espai europeu de contractació pública en el marc del mercat interior comunitari. La regulació de la contractació pública dels estats membres de la UE s'ha vist modificada per l'aprovació de diverses Directives comunitàries encaminades a garantir el respecte dins de la contractació pública dels principis d'objectivitat, transparència, publicitat i no discriminació. Amb aquesta nova regulació es pretén la igualtat d'oportunitats entre les empreses nacionals i no nacionals.

La citada Estratègia Europa 2020⁵¹ preveu un paper clau per a la contractació pública per a un creixement intel·ligent, sostenible i integrador. En aquest sentit, es preveu que les empreses innovin i fomentin un ús més generalitzat de la contractació ecològica que afavoreixi una economia amb poques emissions de carboni i que faci un

⁵⁰ La Plataforma de Contractació del Sector Públic la preveu l'article 334 del Real Decret Legislatiu 3/2011, de 14 de novembre, pel que s'aprova el text refós de la Llei de Contractes del Sector Públic i la desenvolupa l'Ordre EHA/1220/2008, de 30 d'abril, per la que s'aproven les instruccions per operar a la Plataforma de Contractació de l'Estat.

⁵¹ Comentada a l'apartat *Les polítiques de la Unió Europea per impulsar l'Administració electrònica als seus estats membres* del Capítol I d'aquest treball.

ús més eficaç del recursos. Tanmateix, la política de contractacions públiques ha de garantir un ús més eficaç dels fons públics i els mercats públics han de seguir tenint una dimensió que abasti a tota la UE.⁵²

La Directiva 2014/24/UE, del Parlament Europeu i del Consell, de 26 de febrer, sobre contractació pública –en endavant DCPUE- preveu l'establiment de tècniques de contractació pública electrònica establint un termini de transposició als ordenaments dels diversos estats membres. La DCPUE també preveu la data final per a la seva transposició als ordenaments dels diversos estats membres pel 18 d'abril de 2016. Entre les novetats, hem de fer referència als articles 33 a 39 relatius a “*Tècniques i instruments per a la contractació electrònica i agregada*”, on es regulen els acords marc⁵³, els sistemes d'adquisició, les subhastes electròniques, els catàlegs electrònics i la contractació amb intervenció de poders adjudicadors de diferents estats membres. També es fa referència a l'aplicació de les TIC en la contractació pública pel que fa a les comunicacions electròniques, la publicació d'anuncis, la disponibilitat de la documentació i el dipòsit de certificats en línia mitjançant e-Certis⁵⁴.

D'una altra banda, també ens hem de referir a la nova Directiva 2014/55/UE, del Parlament Europeu i del Consell, de 16 d'abril de 2014, relativa a la facturació electrònica en la contractació pública. Aquesta Directiva pretén establir un sistema de facturació electrònica a nivell comunitari per tal de garantir la interoperabilitat amb els sistemes nacionals amb la finalitat de generalitzar la facturació electrònica a la UE com a mecanisme obligatori per a tots els estats membres. Pel que fa a Espanya, la Llei 25/2013 d'impuls de la factura electrònica i creació del registre comptable de factures en el sector públic, haurà de tenir en consideració la nova regulació comunitària com a data límit el 27 de novembre de 2018.

⁵² Moreno Molina, José Antonio i Domínguez Alonso, Alma Patricia. El nuevo derecho de la Unión Europea sobre contratación pública: La Estrategia Europa 2020 y el acuerdo sobre contratación pública. Dins Fernández Acevedo, Rafael i Valcárcel Fernández, Patricia (Dir.). *La contratación pública a debate: presente y futuro*. Civitas Thomson Reuters, 2014. 555p. 9788447048373. p. 142-145

⁵³ D'acord amb l'article 33 de DCPUE, per acord marc entenem un acord entre un o varis poders adjudicadors i un o varis operadors econòmics, la finalitat del qual és establir els termes que han de regir els contractes que es vagin a adjudicar durant un període determinat, en particular pel que respecta als preus i, en el seu cas, a les quantitats previstes.

⁵⁴ L'e-Certis és una eina gratuïta d'informació en línia que ofereix detalls dels diferents certificats i documents d'ús freqüent en els procediments de contractació pública en els 28 estats membres, Turquia com a país candidat i els tres països de l'Espai Econòmic Europeu (Islàndia, Liechtenstein i Noruega).

7.3. La transposició de la DCPUE al nostre ordenament i la regulació de les tècniques i instruments per a la contractació pública electrònica

Actualment, l'ordenament jurídic espanyol disposa del TRLCSP del 2011 i la Llei 25/2013 d'impuls de la factura electrònica. La Disposició final novena de la nova LRJSP, en els punts 1 a 9, ha establert una modificació del TRLCSP vigent a partir del 2 d'abril de 2016. Tot i així, vençut el termini de transposició al dret nacional dels estats membres, el 18 d'abril de 2016, no s'ha fet efectiva la transposició de la DCPUE al nostre ordenament. D'aquesta manera, es fa efectiva l'aplicació directa de la DCPUE, d'acord amb el principi d'efecte directe, consagrat pel TJUE⁵⁵. Per facilitar la interpretació de la normativa aplicable, la Junta Consultiva de Contractació Administrativa de l'Estat ha dictat una Recomanació sobre l'efecte directe de les noves Directives comunitàries en matèria de contractació pública, publicada al BOE el 17 de març de 2016.

Pel que fa a la regulació de les tècniques i instruments per a la contractació pública electrònica⁵⁶ que introdueix la DCPUE i la que ja preveia amb anterioritat l'ordenament jurídic espanyol són:

- a) L'obligació de la utilització d'instruments o eines electròniques: la DCPUE suposa una obligació als estats membres de la UE pel que fa a la implantació en els procediments de contractació pública d'instruments o tècniques electròniques. En aquest sentit, l'aplicació de les TIC en la publicació d'anuncis, la transmissió electrònica de documents, la publicació electrònica de plecs, entre d'altres, serà d'obligat compliment a tots els estats membres a finals del 2018 com a data màxima.
- b) La utilització obligatòria de les comunicacions electròniques: la DCPUE estableix en el seu article 22 l'obligació de la utilització de les

⁵⁵ El principi d'efecte directe del dret de la Unió Europea es consagra a partir de la STJUE Van Gend & Loos de 5 de febrer de 1963, on es declara que el dret de la UE no solament genera obligacions pels països de la UE, sinó també drets pels particulars. En conseqüència, els particulars poden al·legar aquests drets i invocar directament normes europees davant les jurisdiccions nacionals i europees. Per tant, no és necessari que un estat membre reculli la norma europea en qüestió en el seu ordenament jurídic intern.

⁵⁶ Martínez Gutiérrez, Rubén. Conclusiones. La transposición de la Contratación Pública Electrónica en España. Dins Martínez Gutiérrez, Rubén. *La Contratación pública electrónica: análisis y propuestas de transposición de las Directivas Comunitarias de 2014*. València: Tirant lo Blanch, 2015. 291p. 9788490862537. p. 253-275.

comunicacions electròniques en la contractació pública. Així doncs, implica l'establiment d'un regla general a nivell comunitari pel que fa a l'obligació de les comunicacions electròniques en els procediments de contractació pública.

c) La regulació dels catàlegs electrònics: la DCPUE ha introduït una novetat pel que fa als instruments de contractació pública electrònica. Els catàlegs electrònics són un instrument per a la presentació d'ofertes en els procediments de contractació. Així ho determina la Directiva en el seu article 36 i en el que es preveu que els estats membres podran precisar en quins tipus de procediments serà obligatori l'ús dels catàlegs electrònics.

d) Transparència i accés a la informació i documentació contractual per mitjans electrònics: l'actual TRLCSP regula el perfil del contractant i la plataforma de contractació del servei públic, mecanismes pel foment de la transparència i l'accés a la informació i documentació contractual. D'aquesta manera, l'article 51 de la DCPUE estableix l'obligació d'enviar electrònicament els anuncis d'informació prèvia, de licitació i d'adjudicació dels contractes per parts dels poders adjudicadors. D'altra banda, l'article 53 estableix l'obligació de la disponibilitat electrònica dels plecs de la contractació.

e) La regulació del Document europeu únic de contractació, de les bases de dades i dels registres (e-Certis) d'informació i documentació contractual: una de les novetats introduïdes per la DCPUE és la del Document europeu únic de contractació⁵⁷. Es troba regulat a l'article 59 de la Directiva i es tracta d'un document electrònic destinat a simplificar i reduir l'aportació de documentació contractual per part dels operadors econòmics que participen en els procediments de contractació pública. D'altra banda, la DCPUE també preveu que les bases de dades nacionals sobre documentació contractual dels operadors econòmics estiguin interconnectats a nivell comunitari a través del e-Certis i el Document europeu únic de contractació.

f) La utilització de la Plataforma de Contractació del Sector Públic: la PCSP és un instrument de difusió i publicitat d'informació i documentació

⁵⁷ El Document europeu únic de contractació o DEUC consisteix en una declaració formal de l'operador econòmic que indiqui que no és d'aplicació el motiu d'exclusió pertinent i/o que es compleixi el criteri de selecció pertinent, i facilitarà la informació necessària segons el que requereixi el poder adjudicador. Aquest document indicarà a més l'autoritat pública o el tercer encarregat d'establir els documents justificatius i inclourà una declaració formal en el sentit de que l'operador econòmic podrà, prèvia petició i sense demora, facilitar aquests documents justificatius. Dins Martínez Gutiérrez, Rubén. *La Contratación pública electrónica...* op. cit. p. 268.

contractual i la DCPUE no li atorga cap altra obligació. Tot i així, és lògic que a la llarga, la PCSP es converteixi en el punt d'accés general perquè els poders adjudicadors i els operadors econòmics puguin desenvolupar procediments de contractació plenament electrònics.

g) Els sistemes dinàmics d'adquisicions⁵⁸: per la transposició dels sistemes dinàmics d'adquisicions s'haurà de desenvolupar i precisar el contingut de la regulació de la DCPUE. En aquest sentit, s'haurà de precisar el contingut del concepte jurídic indeterminat de “*compres corrents*” que dóna la DCPUE i és el que habilita per poder utilitzar o no un sistema dinàmic d'adquisicions per adjudicar contractes d'obres, subministraments i serveis.

h) La subhasta electrònica: la DCPUE estableix a l'article 35 el sistema de la subhasta electrònica com a mecanisme obligatori d'adjudicació de contractes en determinats supòsits de contractació i quan l'adjudicació es produeixi per únic valor o preu. Un dels avantatges que es dóna amb l'ús de la subhasta electrònica és la transparència administrativa en la gestió de les adjudicacions dels contractes públics.

⁵⁸ Per sistemes dinàmics d'adquisicions (SDA) entenem el procés d'adquisició enterament electrònic per compres d'ús corrent, les característiques de les quals generalment disponibles en el mercat satisfan les necessitats del poder adjudicador, limitat en el temps i obert durant tota la seva durada a qualsevol operador econòmic que compleixi els criteris de selecció i hagi presentat una oferta indicativa que s'ajusti al plec de condicions, d'acord amb l'article 34 de la DCPUE.

CAPÍTOL III. LA SITUACIÓ DE L'ADMINISTRACIÓ ELECTRÒNICA A CATALUNYA I A LES ADMINISTRACIONS LOCALS CATALANES

1. El marc normatiu de l'Administració electrònica a Catalunya

La Constitució, en el seu article 149.1.18, estableix la competència de les comunitats autònomes per dictar normes complementàries o de desenvolupament del règim jurídic de les Administracions. D'una banda, a Catalunya, hi ha la Llei 26/2010 de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya, que regula normes de procediment administratiu que deriven de les particularitats del dret substantiu a Catalunya i de les especialitats de la Generalitat, d'acord amb l'article 159.1 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya –en endavant EAC-. La finalitat d'aquesta llei és promoure una administració àgil, eficaç i eficient i fer accessibles les seves relacions amb la ciutadania amb independència del suport que s'utilitzi. Es persegueix la simplificació de tràmits i procediments per reduir les càrregues administratives i possibilita la interoperabilitat entre administracions a través de mitjans electrònics.

Pel que fa a l'Administració electrònica i tenint en compte que la LAE té un caràcter bàsic, les diferents comunitats autònomes han començat a legislar sobre aquesta matèria. Tenint en compte el que preveu l'article 150 de l'EAC, la Generalitat té la competència exclusiva sobre les diverses modalitats organitzatives i instrumentals per a l'actuació administració dins del marc establert per l'article 149 de la Constitució. Així doncs, a Catalunya tenim la Llei 29/2010 de l'ús dels mitjans electrònics al sector públic de Catalunya –en endavant LUME-. Un dels objectius de la llei és la consolidació dels principis de col·laboració i cooperació entre les administracions catalanes per tal de desenvolupar eines i instruments per la instauració de mitjans electrònics.

La LUME té per objecte regular l'ús de mitjans electrònics en les actuacions del sector públic de Catalunya i en les relacions entre les entitats del sector públic i els ciutadans a Catalunya. Tanmateix, definir els instruments i fomentar aquesta nova relació entre les entitats i els organismes que conformen el sector públic, i entre aquests i els ciutadans, per mitjans electrònics.

En aquest sentit, el model català per al desenvolupament de l'administració electrònica⁵⁹ aspira a la millora en la prestació de serveis a ciutadans, empreses i entitats i; a augmentar la productivitat d'aquests serveis i la participació ciutadana mitjançant l'ús de les tecnologies de la informació i la comunicació. Es tracta d'un model que es basa en la integració de totes les administracions de Catalunya amb l'objectiu de que el desenvolupament electrònic beneficiï el conjunt d'aquestes. D'aquesta manera, la LUMESCP opta per la cooperació i la col·laboració entre les administracions públiques catalanes per la creació d'infraestructures i serveis comuns que satisfacin la interoperabilitat entre aquestes i facin possible l'assoliment de l'administració electrònica a totes i cadascuna de les administracions en les quals no tenen suficients recursos tècnics i/o econòmics per la seva instauració.

El model català, doncs, es basa en la cooperació i la col·laboració entre les diverses administracions catalanes. Aquesta interoperabilitat administrativa ve donada gràcies a la creació de dues entitats: el Consorci d'Administració Oberta de Catalunya i el Consorci Localret que en el següent apartat relatiu a *La interoperabilitat de les administracions catalanes* tractaré amb més profunditat.

Per parlar de l'Administració electrònica a Catalunya hem de fer referència també a una altra llei catalana, en aquest cas, la Llei 19/2014, de transparència, accés a la informació pública i bon govern. La finalitat de la llei és establir un sistema de relació permanent i constant entre ciutadans, administracions públiques i la resta de subjectes obligats, per donar a conèixer i controlar l'activitat pública, sota els principis de transparència i de responsabilitat i, alhora, incentivar la participació ciutadana en els assumptes públics, d'acord amb el que estableix l'article 1.2. Així doncs, aquesta llei té per objectiu que les administracions transmetin la informació necessària, per tal de que es pugui considerar que una administració és transparent, i els ciutadans hi tinguin accés a aquesta a través de les seves seves electròniques i altres pàgines web.

A banda d'aquestes tres lleis, a Catalunya hi ha el Decret 56/2009, per a l'impuls i el desenvolupament dels mitjans electrònics a l'Administració de la Generalitat.

⁵⁹ Departament de Governació i Relacions Internacionals *L'Administració electrònica a Catalunya*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, 2014. Data d'actualització: 31 de juliol de 2014. [Data de consulta: 19 d'abril de 2015]. Disponibilitat i accés.

<http://governacio.gencat.cat/ca/pgov_ambits_d_actuacio/pgov_funcio_publica/pgov_processos-administracio-electronica/pgov_administracio_electronica/pgov_adm-electronica-catalunya>

Aquesta norma només és d'aplicació pel que fa a l'Administració de la Generalitat però és especialment interessant pels punts de connexió que estableix amb el Consorci Administració Oberta de Catalunya –en endavant AOC- i per les referències a la promoció de la interoperabilitat dins de la Generalitat de Catalunya. Es fa referència a la creació d'un protocol de serveis d'interoperabilitat.

Tanmateix, l'Ordre GAP/459/2010, de 22 de desembre, per la qual s'aprova el protocol d'interoperabilitat, que és el document que determina el procediment per requerir i incorporar dades i documents al Catàleg de dades i documents electrònics, i fixa directrius corporatives en matèria d'interoperabilitat. Es dóna així compliment al Decret 56/2009 que estableix la creació d'aquest protocol.

2. La interoperabilitat de les administracions

2.1. Concepte d'interoperabilitat

El concepte d'interoperabilitat el podem definir com l'habilitat dels sistemes de tecnologies de la informació i les comunicacions per comunicar, interpretar i intercanviar dades de manera significativa⁶⁰. Es tracta, doncs, que aquests sistemes de tecnologies de la informació i les comunicacions intercanviïn dades entre si, i les diverses organitzacions puguin obtenir i compartir informació i coneixement a partir d'aquesta interacció entre elles. D'aquesta manera, el concepte d'interoperabilitat es refereix a la col·laboració interadministrativa en matèria tecnològica, per la qual cosa, es troba vinculat bàsicament al principi de cooperació tecnològica entre administracions públiques, tal i com s'afirma al llibre de MARTÍNEZ GUTIÉRREZ⁶¹.

La implantació de serveis i procediments a través de mitjans electrònics suposa garantir la interoperabilitat entre els diversos sistemes i plataformes tecnològiques utilitzats per les administracions, els ciutadans i les empreses. Així doncs, per garantir l'objectiu de la interoperabilitat de les administracions s'han d'aplicar els principis relatius de l'Administració electrònica de cooperació, accés universal i neutralitat tecnològica.

Els beneficis⁶² que aporta la interoperabilitat a les administracions públiques són disposar d'una visió integral i integrada en aquelles actuacions dirigides a determinats segments de població considerats prioritaris pel conjunt de les administracions públiques, superar la limitació financera a la qual s'enfronten moltes administracions públiques, i focalitzar l'atenció dels diferents actors participants i intensificar-ne l'actuació.

⁶⁰ Archmann, Sylvia i Kudlacek, Immanuel. Interoperability and the Exchange of good practice cases. *European Journal of ePractice: New e-ways of doing the Government's job*. Febrer de 2008, núm. 2, pp. 3-12.

⁶¹ A Martínez Gutiérrez, Rubén. *Administración Pública electrónica... op. cit.* p. 271.

⁶² Gascó Hernández, Mila; Ysa Figueras, Tamyko; Longo Martínez, Francisco; Fernández Pié, Charlotte. *La gestió de la interoperabilitat en govern electrònic a les Administracions Públiques catalanes*. Generalitat de Catalunya: Escola d'Administració Pública de Catalunya. Barcelona, 2013. 87p. 108469593447. p. 12.

A nivell estatal existeix l'Esquema Nacional d'Interoperabilitat⁶³ -en endavant ENI- que estableix els principis i directrius d'interoperabilitat en l'intercanvi i conservació de la informació electrònica per part de les Administracions Públiques. El seu àmbit d'aplicació són totes les Administracions Públiques de l'Estat i s'adequa a les recomanacions de la Unió Europea. El seu objectiu és crear les condicions necessàries per garantir el nivell adequat de les tres dimensions d'interoperabilitat i els sistemes utilitzats per l'Administració Pública. Les tres dimensions⁶⁴ de la interoperabilitat que preveu l'ENI són:

- a) Tècnica: és el conjunt de característiques i elements de caràcter tecnològic que permeten físicament que els sistemes d'informació de les entitats participants puguin interactuar entre si.
- b) Semàntica: s'ocupa del significat en l'ús de les dades i la informació i garanteix que qualsevol aplicació pugui entendre el significat precís de la informació.
- c) Organitzativa: assegura la coordinació i l'alineament dels procediments administratius que intervenen en la provisió dels serveis de govern electrònic.

2.2. El model català d'interoperabilitat

2.2.1. Antecedents de l'Administració electrònica a Catalunya

El Pacte per a la Promoció de la Societat de la Informació a les Administracions Públiques Catalanes⁶⁵ va ser el punt de partida pel que fa a l'Administració electrònica a Catalunya. Aquest Pacte establia unes línies estratègiques ja incloses en l'Acord institucional signat el 21 de juliol de 2000 entre la Generalitat de Catalunya i Localret⁶⁶,

⁶³ L'Esquema Nacional d'Interoperabilitat es troba regulat per Real Decret 4/2010, de 8 de gener, pel que es regula l'Esquema Nacional d'Interoperabilitat en l'àmbit de l'Administració Electrònica. Aquesta norma desenvolupa el que preveu l'article 42.1 de la LAE.

⁶⁴ Gascó Hernández, Mila *et al.* *La gestió de la interoperabilitat en govern electrònic...* *op. cit.* p. 10-11.

⁶⁵ El Pacte per a la Promoció de la Societat de la Informació a les Administracions Públiques Catalanes va ser signat al Parlament de Catalunya el 23 de juliol de 2001 entre els grups parlamentaris, el Govern de la Generalitat de Catalunya i Localret.

⁶⁶ Localret és el consorci local format per les administracions locals de Catalunya per actuar, de manera coordinada i unitària, davant el desenvolupament de les xarxes i els serveis de telecomunicacions, així

com la posada en marxa del portal de l'administració catalana, la creació d'una entitat de prestació de serveis de signatura electrònica, la creació d'un observatori de polítiques públiques locals per a les TIC, la creació d'una xarxa pública d'accés a internet i un pla de formació de les TIC pel personal de les administracions locals. A banda d'aquestes línies, el Pacte reconeixia l'inici d'una nova etapa pel que fa a les relacions interadministratives i per servir millor als ciutadans. El Pacte proposava l'establiment d'estàndards de comunicació i procediments per tal d'agilitzar els tràmits i estalviar els possibles retards i augmentar l'eficàcia dels serveis públics.

Per tal de fer possibles els acords continguts al Pacte, es va constituir el Consorci Administració Oberta de Catalunya, format per la Generalitat de Catalunya i els ens locals, a través de Localret.

Així doncs, podem parlar d'un model català d'administració electrònica que, com he dit anteriorment, es basa en la cooperació entre les administracions catalanes amb l'objectiu de trobar solucions als problemes i els reptes que suposa la implementació de les TIC en les relacions entre les administracions públiques i els ciutadans com en la gestió interna de les administracions públiques (veure Annex II).

2.2.2. Les característiques del model català d'interoperabilitat i el Consorci AOC

El model català d'interoperabilitat es concep com un dels eixos estratègics sobre el qual s'articula l'administració electrònica a Catalunya que es basa en la col·laboració de totes les administracions catalanes. Degut al principi de cooperació i de col·laboració, independentment de la capacitat tecnològica i econòmica de les administracions catalanes, qualsevol pot formar part del Consorci Administració Oberta de Catalunya per tal de ser recolzada en la implementació de l'administració electrònica.

com en l'aplicació de les TIC per millorar l'acció dels governs locals en l'impuls de la societat de la informació. Actualment són més de 800 els ens locals que formen part de Localret, a més de comptar amb el suport des del naixement l'any 1997, de les dues entitats municipalistes catalanes: l'FMC (Federació de Municipis de Catalunya) i l'ACM (Associació Catalana de Municipis i Comarques).

Els principis⁶⁷ que caracteritzen el model català d'interoperabilitat són que cada administració pot ser cedent o cessionària d'informació i l'intercanvi d'informació el pot iniciar l'administració que sol·licita la informació o l'administració que la gestiona. L'intercanvi pot ser totalment automatitzat, o bé, requerir interacció humana. Es porta a terme l'ús d'estàndards oberts per tal d'augmentar la compatibilitat entre els diferents programaris i, per aquesta raó, també es normalitzen les dades i els procediments promovent i estimulant el treball col·laboratiu i possibilitant la creació de plataformes comunes.

El Consorci AOC és l'element clau que gestiona la interoperabilitat en el sector públic de Catalunya i té com a objectiu la col·laboració entre les administracions catalanes en l'adopció i el desenvolupament de polítiques per a la millora dels serveis públics mitjançant l'impuls i la promoció d'iniciatives, el desenvolupament de productes i la gestió de serveis d'ús intensiu de les tecnologies de la informació i les comunicacions.⁶⁸

La LUME en el seu article 7.3 li encarrega les funcions a exercir al Consorci AOC en el marc de les competències que li atribueixen els seus estatuts o que li deleguen les administracions públiques que en formen part:

- a) Desenvolupar aplicacions, eines i serveis electrònics i promoure'n l'ús per les entitats que integren el sector públic de Catalunya.
- b) Elaborar criteris i recomanacions per a garantir la interoperabilitat de la informació.
- c) Desenvolupar i executar mesures de cooperació i de foment de l'Administració de la Generalitat amb els ens locals en matèria d'ús dels mitjans electrònics; i acomplir altres funcions que se li atribueixin.

En el desenvolupament d'aquestes funcions, el Consorci AOC ha creat el servei Via Oberta que engloba els serveis per facilitar la transmissió telemàtica de dades i documents electrònics procedents de les administracions i, en general de les institucions públiques i entitats, possibilitant la substitució de l'aportació de certificats i altres

⁶⁷ Gascó Hernández, Mila *et al.* *La gestió de la interoperabilitat en govern electrònic...* *op. cit.* p. 47-48.

⁶⁸ *Ibidem*, p. 48.

documents en suport paper, en els procediments administratius per part dels interessats (v. Annex III).⁶⁹

El Consorci AOC també és l'encarregat de la gestió del Catàleg de Dades i Documents Interoperables a Catalunya –en endavant CDiDIC-, un dels serveis que ofereix Via Oberta, i és l'eina de què es dota el sector públic de Catalunya per a fer efectiu el dret dels ciutadans a no aportar les dades i els documents que són en poder de les administracions públiques, en virtut del que disposa l'article 21 de la LUME.

El CDiDIC identifica aquelles dades i documents en poder d'una administració i/o altres administracions públiques, les quals qualsevol administració podrà consultar electrònicament en altres organismes i administracions, i en conseqüència no és necessari que la ciutadania els aportí en les tramitacions amb la seva administració (per veure els serveis que disposa el CDiDIC segons l'àmbit al que pertany el cedent de les dades així com els serveis que ofereix veure Annex IV).

⁶⁹ Definició extreta del portal web del Consorci Administració Oberta de Catalunya.
< <https://web.aoc.cat/blog/serveis/via-oberta/>>.

CONCLUSIONS

L'aplicació de les tecnologies de la informació i la comunicació a les administracions públiques neix amb l'objectiu de que aquestes serveixin millor el principi d'eficàcia i, per tant, s'estalviïn costos i s'agilitzin els tràmits que porta a terme l'Administració Pública i, en conseqüència que l'Administració sigui més transparent.

La Llei 11/2007, d'Accés Electrònic dels Ciutadans als Serveis Públics és la primera llei de rang estatal que entra a regular l'Administració electrònica i el seu objectiu és garantir el dret del ciutadà a relacionar-se amb l'Administració a través de mitjans electrònics.

La Unió Europea com a precursora de l'ús de les TIC a les administracions públiques als seus estats membres ha desplegat un seguit de programes per tal de fomentar l'ús de mitjans electrònics. Aquest fet provocarà la derogació de la Llei 11/2007 i la Llei 30/1992 de Règim Jurídic de les Administracions Públiques i del Procediment Administratiu Comú a finals d'aquest any, per donar entrada a les dues noves lleis de Procediment Comú de les Administracions Públiques i de Règim Jurídic del Sector Públic.

Amb l'entrada en vigor d'aquestes lleis, l'objectiu del legislador és garantir el dret i el deure dels ciutadans a relacionar-se amb l'Administració per mitjans electrònics i, en conseqüència, que sigui la manera habitual de relacionar-se per tal de substituir el model tradicional en paper. Així doncs, els mitjans electrònics deixen de ser una eina a disposició de l'Administració per complir la seva activitat per convertir-se en un element central i indispensable per a l'Administració, configurant un nou model de gestió de l'activitat administrativa.

La utilització de mitjans electrònics per part de les administracions públiques permet millorar i agilitzar la tramitació dels procediments administratius, i facilita la relació amb el ciutadà i amb altres administracions, contribuint a una transparència de la informació sobre l'activitat administrativa i fomentant la participació de la societat.

En el sector de la contractació pública, la Directiva 2014/24/UE ha entrat en vigor aquest passat mes d'abril i ha modificat la manera de contractar per part de l'Administració Pública establint nous mecanismes que utilitzen mitjans electrònics.

Pel que fa a l'àmbit de l'Administració electrònica a l'Administració de la Generalitat de Catalunya i a les administracions locals catalanes, hem de fer referència a la Llei 29/2010, de l'ús dels mitjans electrònics al sector públic de Catalunya, on es reconeix la interoperabilitat entre les administracions catalanes, és a dir, la capacitat de les administracions de transmetre dades entre elles a través del Consorci Administració Oberta de Catalunya.

BIBLIOGRAFIA

Llibres i articles doctrinals:

BLASCO DÍAZ, José Luis i FABRA VALLS, Modesto J. (ed.). *El documento electrónico: aspectos jurídicos, tecnológicos y archivísticos*. Castelló de la Plana: Universitat Jaume I, cop. 2008. ISBN: 9788480216623.

CERRILLO MARTÍNEZ, Agustí., *Administración electrónica*. Aranzadi, 2007. ISBN: 9788483554555.

GAMERO CASADO, Eduardo i VALERO TORRIJOS, Julián. *La ley de administración electrónica: comentario sistemático a la Ley 11/2007, de 22 de junio, de acceso electrónico de los ciudadanos a los servicios públicos*. Aranzadi, 2010. ISBN: 9788499037073.

FERNÁNDEZ ACEVEDO, Rafael i VALCÁRCEL FERNÁNDEZ, Patricia (Dir.). *La contratación pública a debate: presente y futuro*. Civitas Thomson Reuters, 2014. ISBN: 9788447048373.

MARTÍN DELGADO, Isaac. *Las notificaciones electrónicas en el procedimiento administrativo*. València: Tirant lo Blanch, 2009. ISBN: 9788498766196.

MARTÍNEZ GUTIÉRREZ, Rubén. *Administración Pública electrónica*. Pamplona: Editorial Aranzadi, 2009. ISBN: 9788447033157.

MARTÍNEZ GUTIÉRREZ, Rubén. *La Contratación pública electrónica: análisis y propuestas de transposición de las Directivas Comunitarias de 2014*. València: Tirant lo Blanch, 2015. ISBN: 9788490862537.

MUÑOZ MACHADO, Santiago (Dir.). *Diccionario de Derecho Administrativo (vol. II)*. Madrid : Iustel, 2005. ISBN: 8496440168.

NIETO GARCÍA, Alejandro. Reforma administrativa y modernización de la Administración Pública. *Revista Vasca de Administración Pública*, 1989, nº 23.

PIÑAR MAÑAS, José Luis (Dir.). *Administración electrónica y ciudadanos*. Madrid: Civitas Thomson Reuters, 2011. ISBN: 9788447035700.

PUNZÓN MORALEDA, Jesús. *Administraciones Públicas y nuevas tecnologías*. 1ª edició. Valladolid: Lex Nova, 2005. ISBN: 9788484066729.

SOSA WAGNER, Francisco. *El Derecho Administrativo en el Umbral del siglo XXI. Homenaje al Profesor Dr. D. Ramón Martín Mateo, vol. I*. Tirant lo Blanch, València, 2000. ISBN: 8484420965.

VALERO TORRIJOS, Julián, *et. al.* *La protección de datos en la Administración electrónica*, Aranzadi, Cizur Menor, 2009. ISBN: 9788499032627.

VALERO TORRIJOS, Julián. *Responsabilidad de la Administración pública por información publicada en Internet*. A Aranzadi Social. Aranzadi, nº 17, 2007. Disponible a la base de dades Aranzadi Social.

Pàgines web, documents i articles publicats a internet:

ARCHMANN, Sylvia i KUDLACEK, Immanuel. Interoperability and the Exchange of good practice cases. *European Journal of ePractice: New e-ways of doing the Government's job*. Febrer de 2008, nº 2. [En línia] Disponible a: <<https://joinup.ec.europa.eu/sites/default/files/52/29/d8/ePractice%20Journal-Vol.2-February%202008.pdf>>.

Comissió Europea. *Bienvenidos a e-Certis*. [En línia] Disponible a: <<http://ec.europa.eu/markt/ecertis/login.do?selectedLanguage=es>>.

Comissió Europea. *Comunicación al Parlamento Europeo, al Consejo, al Comité Económico y Social Europeo y al Comité de la Regiones: Contratación pública electrónica de extremo a extremo para modernizar la administración pública [COM/2013/453 FINAL]*. [En línea] Disponible a la web oficial de la Comissió Europea: <<http://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/1/2013/ES/1-2013-453-ES-F1-1.Pdf>>.

Comissió Europea. *Comunicación de la Comisión, de 26 septiembre 2003, al Consejo, al Parlamento Europeo, al Comité Económico y Social Europeo y al Comité de las Regiones: El papel de la administración electrónica en el futuro de Europa*. [COM

(2003) 567]. [En línia] Disponible a: <<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/ES/TXT/?uri=URISERV%3A124226b>>.

Comissió Europea. *Conclusions del G-7 en la Conferència Ministerial sobre Societat de la Informació*. [En línia] Disponible a:

<http://cordis.europa.eu/programme/rcn/567_es.html>.

Consorci Administració Oberta de Catalunya. *Via Oberta: accés a la informació en poder de l'Administració per a deixar de demanar al ciutadà que presenti certificats en paper*. [En línia] Disponible a: <<http://web.aoc.cat/blog/serveis/via-oberta/>>.

COTINO HUESO, Lorenzo i VALERO TORRIJOS, Julián (coords.). *Administración electrónica : la Ley 11/2007, de 22 de junio, de acceso electrónico de los ciudadanos a los Servicios Públicos y los retos jurídicos del e-gobierno en España*. València: Tirant lo Blanch, 2010. ISBN: 9788498769975. [En línia] Disponible a: <<http://www.cotino.net/publicaciones/>>.

COTINO HUESO, Lorenzo. Derechos del ciudadano administrado e igualdad ante la implantación de la Administración electrónica. *Revista Vasca de Administración Pública*. 2004, n^a 68. [En línia] Disponible a: <<http://www.cotino.net/publicaciones/>>.

DAVARA RODRÍGUEZ, Miguel Ángel. El Consultor de los Ayuntamientos. *La nueva Ley del Procedimiento Administrativo Común de las Administraciones Públicas y la utilización de las tecnologías de la información y las comunicaciones en las relaciones con la Administración*. [En línia]. Disponible a: <<http://boletinjuridicogtt.es/la-nueva-ley-del-procedimiento-administrativo-comun-de-las-administraciones-publicas-y-la-utilizacion-de-las-tecnologias-de-la-informacion-y-las-comunicaciones-en-las-relaciones-con-la-administracion/>>.

Departament de Governació i Relacions Internacionals. *L'Administració electrònica a Catalunya*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, 2014. Data d'actualització: 31 de juliol de 2014. [En línia] [Data de consulta: 19 d'abril de 2015]. Disponibilitat i accés. <http://governacio.gencat.cat/ca/pgov_ambits_d_actuacio/pgov_funcio_publica/pgov_p_rossos-administracio-electronica/pgov_administracio_electronica/pgov_admin_electronica-catalunya>.

EUR-Lex. *EUROPA 2020 Una estrategia para un crecimiento inteligente, sostenible e integrador* [COM/2010/2020]. [En línea] Disponible a: <<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/ES/TXT/?uri=celex:52010DC2020>>.

EUR-Lex. *El efecto directo del Derecho europeo*. [En línea] Disponible a: <<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/ES/TXT/?uri=URISERV%3A114547>>.

EUR-Lex. Comunicación de la Comisión al Parlamento Europeo, al Consejo, al Comité Económico y Social Europeo y al Comité de las Regiones. *Una Agenda Digital para Europa*. [COM/2010/0245]. [En línea] Document disponible a: <<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/ES/TXT/?uri=celex:52010DC0245>>.

FROSINI, Vittorio. Informática y Administración Pública. *Revista de Administración Pública*, 1984, nº105. [En línea] Disponible a: <<https://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:FUzOgRKwPBQJ:https://dianet.unirioja.es/descarga/articulo/892514.pdf+&cd=1&hl=ca&ct=clnk&gl=es&client=safari>>.

GASCÓ HERNÁNDEZ, Mila; YSA FIGUERAS, Tamyko; LONGO MARTÍNEZ, Francisco; FERNÁNDEZ PIÉ, Charlotte. *La gestió de la interoperabilitat en govern electrònic a les Administracions Públiques catalanes*. Generalitat de Catalunya: Escola d'Administració Pública de Catalunya. Barcelona, 2013. ISBN: 108469593447. [En línea] Disponible a: <http://eapc.gencat.cat/web/.content/home/publicacions/col_leccio_estudis_de_recerca_digital/8_gestio_govern_electronic/erd_08_gestio_govern_electronic.pdf>.

SILCOCK, Rachel, What is e-Government, *Parliamentary Affairs*, 2001, nº 54, pp. 88. [En línea] Disponible a: <<http://catedras.fsoc.uba.ar/rusailh/Unidad%202/Silcock%202001,%20What%20is%20E-gov.pdf>>.

TINTÓ GIMBERNAT, Monserrat. “Administración electrónica y ciberprocedimiento”, en *Quaderns 2*, Observatorio de la Evolución de las Instituciones, Universitat Pompeu Fabra, Barcelona, 2006. Síntesi de la seva Tesi Doctoral titulada *L'Administració Pública en la Societat de la Informació: el règim jurídic de l'Administració Pública*

electrònica, Universitat Pompeu Fabra, 2002. [En línia] Disponible a: <
https://www.upf.edu/obsei/_pdf/pub_quadern_02_ca.pdf>.

Tota la legislació i jurisprudència emprada en la realització d'aquest treball ha estat extreta de les bases de dades Aranzadi Bibliotecas i vLex.

ANNEXOS

ANNEX I. Plans d'acció de la Unió Europea.

PLA	OBJECTIUS
Pla d'Acció eEurope 2002	Una Internet més ràpida, barata i segura
	Invertir en la formació i en les persones
	Estimular l'ús d'internet
Pla d'Acció eEurope 2005	Uns serveis públics en línia moderns
	Un marc dinàmic pels negocis electrònics (e-business)
	Una infraestructura d'informació segura
	La disponibilitat massiva d'un accés de banda ampla a preus competitiu
	Una avaluació comparativa i la difusió de les bones pràctiques
Pla d'Acció i2010	Accés per a tots
	Major eficiència
	Serveis d'administració electrònica de gran impacte
	Establir les eines clau
	Major participació en el procés democràtic de decisió
Pla d'Acció sobre Administració Electrònica 2011-2015	Desenvolupament d'un entorn que promogui la interoperabilitat dels sistemes i eines, com la signatura i la identificació electrònica
	Serveis accessible a tota la UE
	Enfortir el mercat únic digital
	Complementar la legislació existent relacionada amb la identificació i contractació electrònica; la e-Justícia; i la Sanitat, la mobilitat i la Seguretat Social online

Font: Comissió Europea

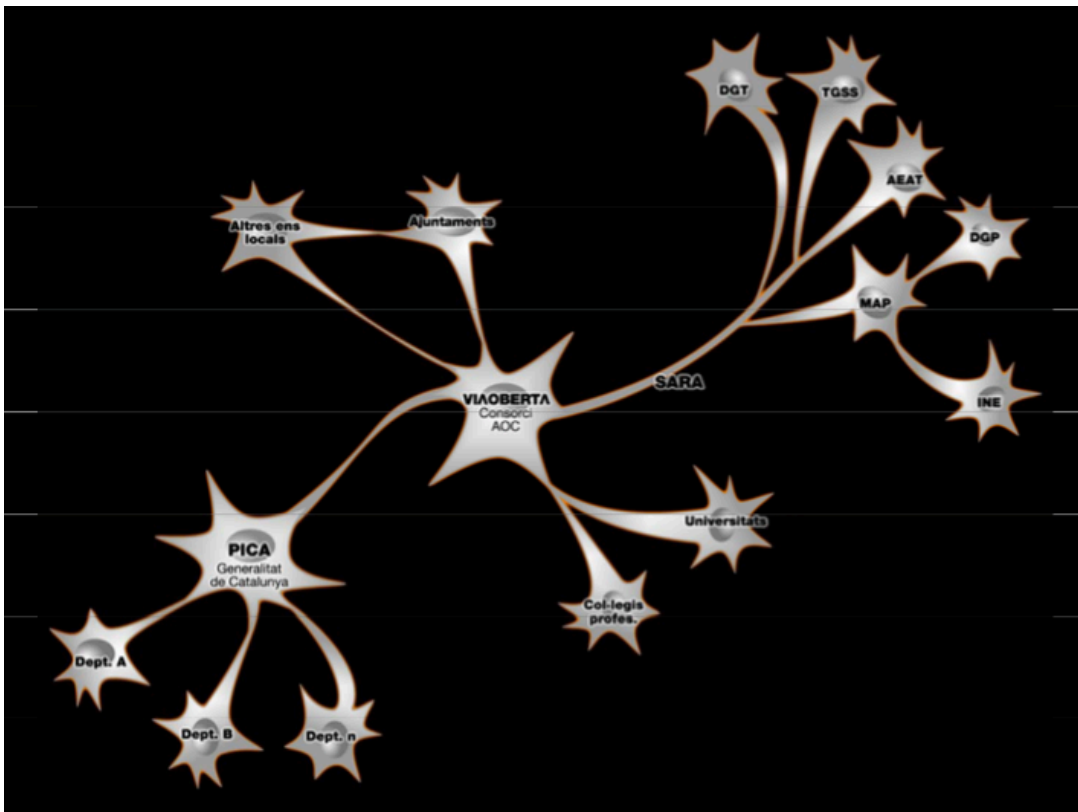
ANNEX II. Finalitat, objectius, resultats i instruments del model català d'administració electrònica.

FINALITAT	OBJECTIUS	RESULTATS	INSTRUMENTS
Millora de les relacions de les administracions amb els ciutadans i amb les empreses, a través de la utilització de les noves tecnologies de tractament de la	<ul style="list-style-type: none"> Integrar els sistemes de gestió de serveis Implantar un nou sistema de distribució de serveis Redissenyar els serveis d'acord amb les necessitats dels ciutadans Introduir la coordinació 	<ul style="list-style-type: none"> Simplificar les transaccions de serveis entre l'Administració i els ciutadans Implantar la transacció de serveis a Internet Adaptar l'oferta de serveis a les necessitats dels ciutadans Oferir serveis integrats a través d'una oficina 	<ul style="list-style-type: none"> Un programa de transformació dels serveis que presten les administracions públiques L'Autoritat Catalana de Certificació La targeta del ciutadà Una organització

informació i les comunicacions	interadministrativa	virtual oberta 24 hores els set dies de la setmana <ul style="list-style-type: none"> Oferir una àmplia varietat de canals de comunicació i noves formes de prestació de serveis 	per a la prestació de serveis electrònics <ul style="list-style-type: none"> Un programa de formació i disseminació
--------------------------------	---------------------	---	--

Font: *La gestió de la interoperabilitat en govern electrònic a les Administracions Públiques catalanes. op. cit.*

ANNEX III. Model català d'interoperabilitat per Via Oberta.

Font: Consorci AOC.

ANNEX IV. Serveis que disposa el CDiDIC segons l'àmbit al que pertany el cedent de les dades.

Dins l'àmbit de l'Administració General de l'Estat

ORGANISME CEDENT	SERVEIS
Agència Estatal Administració Tributària (AEAT)	<ul style="list-style-type: none"> Obligacions tributàries per a contractació pública Obligacions tributàries per a llicències de transport Obligacions tributàries sol·licitud ajudes i subvencions Obligacions tributàries tramitació permisos de residència i treball per a estrangers Consulta domicili fiscal Certificat de l'IRPF Certificat individual de nivell de renda Certificat de renda per a prestacions socials Certificat rendes per a beques Certificat de Pensions Públiques Exemptes
Tresoreria General Seguretat Social (TGSS)	<ul style="list-style-type: none"> Situació de deute Alta laboral a data concreta Acreditació activitat agrària per compte propi
Direcció General Policia (DGP)	<ul style="list-style-type: none"> Verificació de les dades d'identitat Consulta de les dades d'identitat
Institut Nacional d'Estadística	<ul style="list-style-type: none"> Residència que consta a l'INE
Direcció General de Trànsit (DGT)	<ul style="list-style-type: none"> Consulta dades d'un vehicle Consulta dades d'una persona
Servei Públic d'Ocupació Estatal (SEPE)	<ul style="list-style-type: none"> Prestacions percebudes per desocupació Imports prestacions actuals Imports prestacions per períodes
Direcció General del Cadastre	<ul style="list-style-type: none"> Dades cadastrals Certificat de titularitat Descriptiva i gràfica
Ministeri d'Educació	<ul style="list-style-type: none"> Titulacions universitàries Titulacions no universitàries
Institut Nacional de la Seguretat Social (INSS)	<ul style="list-style-type: none"> Prestacions percebudes
Ministeri de Justícia	<ul style="list-style-type: none"> Consulta naixement Consulta matrimoni Consulta defunció Inexistència d'antecedents penals Inexistència d'antecedents per delictes sexuals
IMERSO	<ul style="list-style-type: none"> Nivell i grau de dependència
Ministeri de l'Interior	<ul style="list-style-type: none"> Consulta de dades de residència legal

Font: Consorci AOC

Dins l'àmbit de l'Administració de la Generalitat de Catalunya

ORGANISME CEDENT	SERVEIS
Departament de Treball, Afers Socials i Famílies	<ul style="list-style-type: none"> • Comprovació de vigència de títol • Obtenció de dades completes d'un títol • Obtenció de dades completes i nombre de discapacitats
Institut Estadística de Catalunya (IDESCAT)	<ul style="list-style-type: none"> • Històric d'empadronament d'un titular al Registre de població de Catalunya
Servei d'Ocupació de Catalunya (SOC)	<ul style="list-style-type: none"> • Certificat de dades personals • Certificat d'inscripció com a demandant d'ocupació • Certificat últim període d'inscripció i períodes d'inscripció • Certificat de perceptor de prestacions • Certificat demandant d'ocupació no ocupat
Agència Tributària Catalana (ATC)	<ul style="list-style-type: none"> • Estar al corrent d'obligacions tributàries amb l'Administració de la Generalitat
Departament Economia i Coneixement	<ul style="list-style-type: none"> • Dades d'empreses inscrites: dades sobre l'impost d'activitats econòmiques (IAE) • Informe d'institucions financeres • Informe d'institucions asseguradores • Dades sobre el compliment de les obligacions tributàries i amb la Seguretat Social • Certificat d'empresa
Departament de Justícia	<ul style="list-style-type: none"> • Dades d'inscripció • Dades de l'entitat • Consulta d'estatuts de l'entitat
Departament d'Empresa i Ocupació	<ul style="list-style-type: none"> • Dades completes d'una cooperativa • Dades bàsiques d'una societat laboral • Verificació de condició laboral d'una societat
CatSalut	<ul style="list-style-type: none"> • Verificació d'assegurats • Consulta de dades d'assegurats
DG de Telecomunicacions i Societat de la Informació	<ul style="list-style-type: none"> • Dades del Certificat ACTIC

Font: Consorci AOC

Dins l'àmbit de l'Administració local

ORGANISME CEDENT	SERVEIS
Ajuntaments o Diputacions i Consells Comarcals i IDESCAT	<ul style="list-style-type: none"> • Dades del titular • Residència d'un individu a Catalunya segons el RPC • Municipi de residència d'un individu segons el RPC • Residència d'un individu a un determinat municipi • Dades dels convivents • Nombre de convivents • Comprovació del nombre de convivents • Cerca d'un titular

Font: Consorci AOC